

Késélen az egészségügyi rendszer

Leterhelt sürgősségi szolgálat

Betegek várnak a sürgősségi ellátásra

Fotó: Nagy Tibor

Május 3-án a főispáni hivatalban Mara Togănel prefektus kezdeményezésére tanácskoztak a megyei egészségügyi intézmények vezetői arról, hogy hogyan csökkenthető a várakozási idő a Maros Megyei Sürgősségi Kórház rohammentő szolgálatánál (SMURD). A prefektúra közleménye szerint a világjárványt követő időszakban havonta több mint 6000 beteget kezeltek itt, és ez nagyon megterhelte a rendszert.

Május 10-én, kedden a szolgálatnál is volt megbeszélés, ahol a rendszeren belül kerestek megoldást. Az előállt helyzetről dr. Maria Salanțával, a rohammentő szolgálat igazgatójával beszélgettünk.

Vajda György

(Folytatás a 4. oldalon)

Ne feledje
idejében
megújítani
előfizetését!
Ha előfizet,
biztosan
kézhez kapja,
FÉLÁRON!

Digitális analfabetizmus

Romániában közel 10 millió személy nem rendelkezik az alapszintű digitális készségekkel sem. Vagyis nem tudnak sem okostelefont használni, sem online elkészíteni egy önéletrajzot. Kilyén Médiszdea szerint csak komoly edukációval lehet javítani a helyzeten. A cél pedig nem az kell legyen, hogy mindenki tanulja meg használni a közösségi médiát, hanem az, hogy képes legyen felismerni egy zsaroló e-mailt, bántalmazást, és tudjon védekezni ezekkel szemben.

5.

Közös úton legjobb önmagunk felé

Szabó Előd unitárius lelkész története kezdődhetne urmósi lelkészi szolgálata első napjával 2007-ben. Első önálló lelkészi megbízatása sok aggodalommal és bizonytalansággal indult, a megerősítést a gyülekezet megelőlegezett bizalmában és szeretetében találta meg.

15.

OPTICA OPTOFARM
A látás szakértője

Szolgáltatásaink:

- kontaktlencse-felírás és rendelés
- ingyenes szemüvegfelírás komputeres szemvizsgálattal
- mindenik szaküzletünk orvosi szakrendelővel van felszerelve, ahol teljes szemvizsgálatot végzünk, a pácienseinket küldőpapír nélkül fogadjuk
- a gyerekvizsgálatokat speciális fotorefraktométerrel végezzük (kellemetlen pupilatágítás nélkül, távolsági fotózással)
- kötelező éves szemvizsgálatok cégek részére
- korszerű számítógép-vezérlésű japán NIDEK gépekkel bármilyen kerettípusba bedolgozunk plasztik- és üveglencsét egyaránt (gyors, olcsó és precíz munkával)
- szemüvegjavításokat végzünk (keretek forrasztása)
- új amerikai készülék látásjavításra, kancsalságra
- terápiák betegség és sérülés utáni rehabilitációra, memória-, reflexek, mozgás- és tanulászavarok javítására

Marosvásárhely:

- ▲ Posta utca 3. sz. Tel: 0265/212-304, 0365/410-555
- ▲ 1918. Dec. 1. sugárút 49. sz. Tel: 0265/263-351, 0365/410-557
- ▲ Rózsák tere 53. sz. Tel: 0265/250-120, 0365/410-559
- ▲ Dózsa György utca 64-68. sz. (a Kaufland udvara). Tel: 0265/265-205
- ▲ Köztársaság tér 5. sz. Tel: 0365/430-939

Szászrégen:

- ▲ Iskola utca 11. sz. Tel: 0265/512-042, 0365/410-558

Szováta:

- ▲ Fő út 196. sz. Tel: 0265/577-282, 0742-100-323

Aktuális

Milliók útilapu

Benedek István

Mikor energiaválságtól meg azon túl is romló gazdasági kilátásoktól hangos a közbeszéd, a gyanútlan halandó azt várná, hogy az állam megfontoltan költsézzék. A szűkmarkúság tetten is érhető a költségvetés beruházási adataiban, és arról is szót ejtettünk a napokban, hogy az energiaszolgáltatóknak nem fizették ki a kompenzációs összegeket. No, de ha állami cég felső vezetőjének kell végkielégítésre, akkor mehetnek eurószázerek is szemrebbenés nélkül.

Az állami áramszolgáltató vezérigazgató nagyszonyját a múlt héten menesztették. Első blikkre azt mondhatnánk, teljes joggal, hiszen 2020-ban még nyereséges volt a vállalat, tavaly viszont már félmilliárd lejes veszteséggel zárta az esztendő, és a beruházások teljesítése sem haladt az elvárt iramban. Meg kell hagyni, egy állami cég teljesítményénél, főleg, ha az krízisidőben szociális intézkedésekben is érintett, nem a nyereség az elsődleges szempont, de még ezt figyelembe véve is elmondható, hogy az eredmények alapján jogosan menesztették volna akár a teljes felső vezetést. Am ehelyett összesen másfél millió lejes prémiumot nyomtak a cég négy vezetőjének a számlájára, azzal az indokkal, hogy a vállalat 70 százalékban teljesítette a 2021-es céljait. Ilyen logikával, ha nulla százalékos eredményt mutattak volna fel, akkor valószínűleg fejenként másfél millió lett volna a prémium, dolárban.

(Folytatás a 3. oldalon)

**KETYEG
AZ ÓRA!**

Önállóan csak május 15-ig töltheted ki
a népszámlálási kérdőívet.

Ne maradj le róla!

nepszamlalas.ro

MÁJUS

13., péntek

A Nap kel
5 óra 52 perckor,
lenyugszik
20 óra 46 perckor.
Az év 133. napja,
hátravan 232 nap.

IDŐJÁRÁS

Változó idő
Hőmérséklet:
max. 26 °C
min. 11 °C

A csütörtöki lottóhúzás nyerőszámai

Joker
18, 14, 44, 9, 31 + 15 **NOROC PLUS:** 3 7 7 8 3 1

40
13, 37, 33, 19, 14, 24 **SUPER NOROC:** 4 1 3 0 3 1

69
25, 10, 8, 44, 23, 28 **NOROC:** 4 6 3 4 1 7 5

ELŐFIZETÉS A SZERKESZTŐSÉGBEN IS!

Elfogadunk előfizetést lapunkra a következő hónapra a Népújság szerkesztőségében: Marosvásárhely, Dózsa György utca 9. szám, 2. emelet, 72-es iroda, naponta 9-14 óra között, szombat – vasárnap zárva. Tel. 0265/268-854

Megyei hírek

Általános állásbörze

Május 20-án 9 órától általános állásbörzét tart a Maros Megyei Munkaerő-foglalkoztatási Ügynökség. Marosvásárhelyen a Művész mozi előcsarnokában, Segesváron, Marosludason, Szászrégenben és Szovátán az ügynökség munkapontján, míg Dicsőszentmártonban a Mihai Eminescu Művelődési Házban kerül sor a börzére.

A Só útja

Az idén május 14-én XV. alkalommal tartják meg a Só útja évadnyitó rendezvényét. A résztvevők 10 órakor találkoznak a székellybői kultúrotthonnál, majd gyalogtúra következik a Székelybő – Jobbágyfalva útvonalon, egészen a Tündér Ilona völgyéig. Itt ebédre, sport- és környezetvédelmi játékokra kerül sor. 16.30 órától szakmai beszélgetés lesz. Az érdeklődők a focusecocenter@gmail.com e-mailcímen vagy a 0742-042-440-es telefonszámon jelentkezhetnek.

Négy képzőművészeti rendezvény

A hét végén négy rendezvényre várja a művészetkedvelőket a Maros Megyei Képzőművészek Egyesülete. Szombaton 11 órától a Szatmári Képzőművészek Egyesületének kiállítás-megnyitója lesz az Unirea Galériában. Közreműködnek a művészeti líceum diákjai: Emma Ormenișan és Mare Alexandra. A Múzeumok Éjszakája rendezvénysorozat keretében a Tavasz szalon című kiállítás látogatható a Vargák bástyájában, és ugyancsak szombaton a Rózsák terén a civil szervezetek vásárán szabadtéri kiállítással és standdal várják az érdeklődőket. Május 15-én, vasárnap 13-tól a Bolyai téri unitárius egyházközség Dersi János kiállítótermében Orbán Ferenc egyéni festészeti kiállítását mutatják be – közölte Czirják Lajos, az egyesület alelnöke.

Szép Palkó a gyermeknapon

Június 1-jén, a gyermeknapon a marosvásárhelyi várban 19 órától a Szép Palkó mesés-táncos előadást mutatja be a Maros Művészegyüttes. Rossz idő esetén az előadás az együttes kövesdombi székházában lesz. A belépés díjtalan.

Kirándulás Székelyvárságra

Május 21-én a Maros megyei Magyar Nyugdíjasok Klubja kirándulást szervez Székelyvárságra. Érdeklődni, feliratkozni a 0744-928-299-es telefonszámon lehet naponta 10-13 óra között.

Hírszerkesztő: Mezey Sarolta

*Isten éltesse!

Ma SZERVÁC, IMOLA, holnap BONIFÁC napja. **BONIFÁC:** latin eredetű, jelentése: a jó sors embere, rokon neve a Bónis. Több pápa választotta ezt a nevet.

VALUTAÁRFOLYAM

BNR – 2022. május 12.

1 EUR	4,9480
1 USD	4,7424
100 HUF	1,2937
1 g ARANY	282,0529

Kamarakiállítás a Teleki Tékában

Császárok szolgálatában

A Múzeumok Éjszakáján, szombaton 18 órától *Császárok szolgálatában* címmel kamarakiállítás nyílik a Teleki Téka nagytermében. A kiállítást bemutatja Karácsony Szidónia, a tárlat kurátora. A tárlat része a Teleki Sámuel-émlékév kamarakiállítás-sorozatának. Teleki Sámuel könyvtárát hajdan a jelenleginél lényegesen gazdagabb portrégaléria díszítette, melynek jelentős része azonban az idők során különböző okok miatt elkerült az intézményből. Az 1961-ben a helyi Művészeti Múzeumnak átadott festmények közül három császárportré – Mária Terézia, II. József és II. Lipót – a Múzeumok Éj-

szakája keretében visszakerül korábbi helyére, a Teleki-Bolyai Könyvtár nagytermébe. Ennek tiszteletére készült a Császárok szolgálatában című kamarakiállítás, amely a három említett Habsburg-uralkodóhoz kapcsolódik.

A Múzeumok Éjszakáján, szombaton 10 és éjjel 2 óra között mindenkit várnak az *állandó kiállításokra* is a Teleki Téka nagytermébe, illetve a Bolyai-émlékmúzeumba.

A gyerekek részt vehetnek a *Kutass, keresgélj, játssz a Tékában!* című kvízversenyben, a nyertesek között értékes ajándékkönyveket sorsolnak ki.

Román és magyar futballbajnoki mérkőzések a televízióban

Május 13., péntek:

* 17.30 óra, DigiSport 1, Prima Sport 2, Orange Sport 1: Chindia Târgoviște – Medgyesi Gaz Metan (1. liga, alsóházi rájátszás, 9. forduló)

* 20.30 óra, DigiSport 1, Prima Sport 1, Orange Sport 1: Bukaresti Dinamo 1948 – Aradi UTA (1. liga, alsóházi rájátszás, 9. forduló)

* 21.15 óra, M4 Sport: Mezőkövesd Zsóry FC – Újpest FC (NB I, 33. forduló)

Május 14., szombat:

* 15.45, M4 Sport+: Gyirmót FC Győr – Ferencvárosi TC (NB I, 33. forduló)

* 16.30 óra, DigiSport 1, Prima Sport 2, Orange Sport 1: Konstancai Farul – Campionii FC Argeș Pitești (1. liga, felsőházi rájátszás, 9. forduló)

* 19.30 óra, M4 Sport: MOL Fehérvár FC – Paksi FC (NB I, 33. forduló)

* 21.00 óra, DigiSport 1, Prima Sport 1, Orange Sport 1: FC Voluntari – Bukaresti FCSB (1. liga, felsőházi rájátszás, 9. forduló)

Május 15., vasárnap:

* 16.00 óra, DigiSport 1, Prima Sport 1, Orange Sport

1: Concordia Chiajna – Kolozsvári FCU (2. liga, felsőházi rájátszás, 10. forduló)

* 17.00 óra, M4 Sport: Puskás Akadémia FC – Budapest Honvéd (NB I, 33. forduló)

* 17.00 óra, M4 Sport+: MTK Budapest – Debreceni VSC (NB I, 33. forduló)

* 19.30 óra, M4 Sport: Szombathelyi Haladás – Kecskeméti TE HUFBAU (NB II, 37. forduló)

* 21.30 óra, DigiSport 1, Prima Sport 1, Orange Sport 1: Kolozsvári CFR 1907 – CSU Craiova (1. liga, felsőházi rájátszás, 9. forduló)

Május 16., hétfő:

* 20.30 óra, DigiSport 2, Prima Sport 2: Universitatea 1948 Craiova – Sepsiszentgyörgyi Sepsi OSK (1. liga, alsóházi rájátszás, 9. forduló)

* 20.30 óra, DigiSport 1, Prima Sport 1: CS Mioveni – Bukaresti Rapid 1923 (1. liga, alsóházi rájátszás, 9. forduló)

* 20.30 óra, DigiSport 3, Prima Sport 3: Academica Clinceni – Botosáni FC (1. liga, alsóházi rájátszás, 9. forduló)

* 21.00 óra, M4 Sport: FC Ajka – DVTK (NB II, 37. forduló)

Megjelent a Helikon idei 9. száma

Megjelent a kolozsvári Helikon első májusi, 2022/9-es lapszáma, benne Markó Béla versei, illetve Karácsonyi Zsolt *A gót betű* című vezércikke. Alexandru Potcoavă költővel, íróval Márton Evelin készített interjút, amelyet a szerző *Egy Halle élete és visszatérése* című regényrészletének kíséretében közölnek. Verset közöl továbbá Csontos Márta, Sente B. Levente, Tompa Gábor, Vermesser Levente, prózát Shrek Tímea és Zsidó Ferenc. Márkus Béla *Őseink kertje, Erdély* című tanulmányának folytatása a jelenlegi lapszámban olvasható.

A Pavilon 420-ban Werner Nikolett versei szerepelnek, prózát Dénes Gergő közöl. Charles Bukowski verseit Gothár Tamás fordította magyar nyelvre.

A Kinematográfban Ritter György kritikája olvasható az *Eltörölni Frankot* című filmről, a sepsiszentgyörgyi Tamási Áron Színház Stefan Arsenijevic – Srđjan Koljević – Bojan Vuletić: *Szerelm és más bűntények* című előadásáról Dimény Patricia írt színikritikát. Fülszöveget Lakatos-Fleisz Katalin jegyez Molnár Tamás *Visszatekintés* és Király Béla *Sárgamelvényben* című kötetéről.

Az Amplitúdóban Jakabffy Tamás zeneesszéje olvasható *Felmerül-e Bottesini Atlantiszból?* címmel, az Artefaktumban Láng Orsolya ír Szabó Tamás portréfotóról, amelyekkel a jelenlegi lapszámot illusztrálták.

A lapszám teljes tartalomjegyzéke az alábbi hivatkozáson érhető el: <https://bit.ly/3vXZubV>

RENDEZVÉNYEK

Vár sétányi vásár

Marosvásárhelyen május 13-15. között a vár melletti téren XX. alkalommal tartják meg a Vásár-hely elnevezésű helyi és kézműves termékek vásárát, ahol élelmiszerek – friss zöldség, spárga, rebarbara –, ékszerek, gyertyák, kozmetikumok, szezonális áruk, dísznövények lesznek kaphatók. A vásár pénteken 11-20, szombaton 10-20, míg vasárnap 10-19 között várja a látogatókat és vásárlókat.

Beszélgetés az életbátorságról

A Női Akadémia szervezésében az életbátorságról beszélget Tófalvi Zselyke író és dr. Kádár Annamária pszí-

chológus május 19-én 19 órakor a marosvásárhelyi várban, a Várgaléria alatt, a házasságkötő teremmel szemben. A szervezők várják az érdeklődőket. A belépés ingyenes.

Névadó ünnepség a sáromberki iskolában

A sáromberki Teleki Sámuel Általános Iskola névadó ünnepségére kerül sor május 21-én, szombaton délelőtt 11 órakor a helyi Ady Endre művelődési házban. A köszöntő-beszédek után az iskola munkaközösségének kórusa énekel, jelenlegi és egykori diákok szavalnak, fellép a Shalom keresztény zenekar, az iskola diákkórusa és a székellykálai néptáncsoport. Ezt követően leleplezik a Teleki Sámuel-émeplakettet, majd lelkészi áldással zárul az ünnepség.

6423578000076

ISSN 1220-3475 (print);
ISSN 1584-3238 (online)

Korlátozások nélküli magyar napok Kolozsváron

Korlátozások nélküli Kolozsvári Magyar Napokra készülnek Erdély legnagyobb szabású magyar kulturális fesztiváljának szervezői – jelentette be a Kincses Kolozsvár Egyesület elnöke csütörtökön sajtótájékoztatón.

Gergely Balázs, az eseménysorozat szervező egyesület elnöke elmondta: a koronavírus-járvány két évében sem hagyták magukat „két vállra fektetni”, de korlátozások feloldása után idén újra egymásra találhat a fesztivál és közönsége.

A rendezvénysorozat augusztus 13-án nulladik nappal kezdődik, és 21-én fejeződik be. A főszervező hozzátette: idén is a főtéri nagyszínpadon zajlanak a legtöbb néző érdeklődésére számot tartó események. Itt augusztus 17-én, szerdán Varga Miklós és a Band, majd a Republic, csütörtökön a Budapest Klezmer Band, majd a Csík Zenekar, Presser Gábor, Karácsony János közös produkciója: A dal a miénk követik egymást.

Augusztus 19-én, amikor Kolozsvár városi rangra emelésének az évfordulóját ünneplik, kolozsvári és budapesti színezenekarok lépnek fel. Amint Gergely Balázs fogalmazott, a Loose Nectie Society, majd a Vígszínház fiúzenekara, a Grund gondoskodik róla, hogy a főtér a magyar közösség „grundjává” alakuljon a városünnepen. Szombaton, augusztus

20-án a Pokolgép és a Bagossy Brothers Company áll a közönség elé, vasárnap pedig az Operettszínház Csárdáskirálynő-előadásával zárul a rendezvénysorozat. Az operettet Vidnyánszky Attila rendezésében láthatja a közönség.

Gergely Balázs emlékeztetett rá, hogy első alkalommal szervezik meg a magyar egyházzenei fórumot. Erre a Kárpát-medence egészéből érkeznek egyházzenei előadó kórusok.

Idén is a Bánffy-palota udvarán felállított színpadon lépnek fel a dzsessz-, blues- és világzenét játszó együttesek, valamint gyerekek zenélő zenekarok is. Hozzátette: egyedül a Farkas utcai helyszín lesz szűkebb a környéken zajló felújítási munkálatok miatt.

Szabó Lilla programigazgató hozzátette: próbálják jól kihasználni a Farkas utcában működő három magyar iskola belső udvarát, hogy pótolják a fesztiválutca kieső részeit.

Greza Csaba, Magyarország kolozsvári konzulja a Kárpát-medence egyik legfontosabb rendezvényének nevezte a Kolozsvári Magyar Napokat. Hozzátette: a konzulátus idén is társszervezőként, partnerként, barátként kulturális, politikai és sport témájú beszélgetések szervezésével vesz részt a rendezvényeken. Idén a közönség előtt a főkonzulátus udvarát is megnyitják, ahol kulturális teret rendeznek be. (MTI)

Németország

a vártnál korábban leválhat az orosz földgázzal

Németország a vártnál korábban, 2024 helyett már 2022-2023 telén függetlenné válhat az orosz földgáztól Robert Habeck alkancellár, gazdasági miniszter szerint.

A Zöldek politikusa egy csütörtöki interjúban azt mondta, hogy országa egy sor feltétel teljesülése esetén „átvészelteti a telet” orosz földgáz nélkül.

A feltételek közé tartozik, hogy tele legyenek a földgáz-tárolók, és működjön legalább két úszó cseppfolyósított-földgáz (LNG) terminál. A legfontosabb pedig a takarékoskodás és az energiahatékonyság – mondta a miniszter a Wirtschaftswoche című gazdasági magazinban közölt interjúban.

Hozzátette: a háztartásoknak és az ipari fogyasztóknak 10 százalékkal kellene csökkenteniük földgázfelhasználásukat ahhoz, hogy az ország orosz import nélkül se kerüljön „vészhelyzetbe”. Kiemelte, hogy „a kisebb fogyasztás az alfa és az ómega”.

A szövetségi kormány a tervek szerint négy úszó LNG-terminált állít üzembe. Ezek alkalmas helyen lehorgonyozott különleges tartályhajók, amelyek fogadják az Északi-tengeren, ugyancsak tartályhajókon érkező LNG-szállítmányokat, az anyagot ismét gázneművé alakítják, és betáplálják a szárazföldi vezetékszerkezetbe.

A berlini vezetés energetikai vállalatokkal együttműködve hajtja végre a fejlesztést. Az úszó terminálok bérbe veszik. Sajtóértesülések szerint egy ilyen hajó – úgynevezett úszó tároló és visszagázosító szerelvény (floating storage and rega-

sification unit – FSRU) – bérleti díja napi 200 ezer euró. Az első kettő Wilhelmshavennél és Brunsbüttelnél áll majd, a tervek szerint az év végéig állítják üzembe őket. A másik kettő helyét még nem jelölték ki.

Az FRSU átmeneti megoldás, arra az időre, amíg felépítik a parti LNG terminálokat. Két terminált terveznek, Brunsbüttelnél és Stade térségében.

Robert Habeck a Wirtschaftswocheinak elmondta, hogy az első két FRSU révén ki lehet váltani az orosz földgázimport csaknem 25 százalékát. Ugyanakkor az orosz behozatal esetleges leállása mindenképpen súlyos gazdasági kockázatot jelentene, és ha teljesülnének is a jelzett feltételek, a gázárak „minden bizonnyal nagyon magasak lennének”, és a tárolók a tél végére kiürülnének – mondta a miniszter.

Németországban Oroszország Ukrajna ellen indított háborúja előtt 55 százalék volt az orosz import aránya a földgázfelhasználásban. A szövetségi kormány igyekszik lazítani ezt a függőséget, legutóbbi, április végi adatai szerint az orosz földgáz arányát sikerült 35 százalékra csökkenteni a háború kezdete óta. A németországi gáztárolók összesített kapacitása 23 milliárd köbméter – az EU teljes gáztárolói kapacitásának nagyjából 25 százaléka –, ezzel Németország a negyedik helyen áll az Egyesült Államok, Ukrajna és Oroszország után. Az ágazatot felügyelő szövetségi hatóság (Bundesnetzagentur) legutóbbi, szerdai adatai szerint a tárolók töltöttsége 38,77 százalékos, jóval meghaladja a 2015, 2017, 2018 és 2021 azonos időszakában regisztrált értéket. (MTI)

Moszkva 31 energetikai vállalatot sújtott ellenszankciókkal

Az orosz kormány 31 európai, amerikai és szingapúri energiaipari vállalatot sújtott szerdán ellenszankciókkal, köztük a Gazprom korábbi európai leányvállalatait, valamint kereskedőket és földalatti gáztárolók üzemeltetőit.

A rendelet szerint az érintett vállalatokkal több ügylet tilos lesz lebonyolítani. Az orosz hatóságok, jogi és magán-személyek nem köthetnek velük és az ellenőrzésük alá tartozó szervezetekkel üzleteket, nem teljesíthetik a velük kötött megállapodásokból eredő kötelezettségeket, és nem végezhetnek pénzügyi tranzakciókat a javukra. Ez egyebek között a már megkötött külkereskedelmi szerződésekre is vonatkozik.

A tilalmakat korábban elnöki rendelet határozta meg, és amelyeket most kormányrendelet konkretizált. Egyebek között megtiltotta a szankciós listán szereplő vállalatok javára történő kifizetéseket, értékpapírügyleteket, a tulajdonukban lévő vagy általuk bérelt hajók befutását az orosz kikötőkbe.

Az orosz szankciós lista egyebek között a Gazprom Germania GmbH, a Gazprom Schweiz AG, a Gazprom Marketing & Trading USA Inc, a Vemex, a Wingas és az EuRoPol GAZ vállalat nevét tartalmazza.

A Gazprom-csoport március 31-én megszüntette részese-dését a Gazprom Germania GmbH-ban és a vállalat tulajdonában lévő összes eszközben, beleértve a Gazprom Marketing & Trading Ltd. vállalatot is. A holding már nem tulajdonosa

a Gazprom Export Business Servicesnek, a Szentpéterváron bejegyzett leányvállalatnak, amely viszont a Gazprom Germania GmbH egyedüli alapítója. Az orosz holding szerint ezeknek a vállalatoknak fel kell hagyniuk a Gazprom védjegyek használatával.

A német gazdasági és éghajlatvédelmi minisztérium a Gazprom Germania GmbH-t szeptember 30-ig a Szövetségi Hálózati Ügynökség gondnoksága alá helyezte.

A Gazprom Germania egy nemzetközi vállalatcsoport, amely leányvállalata, a Gazprom Marketing & Trading révén földgázzal kereskedik a brit spotpiacokon és cseppfolyósított földgázt értékesít Délkelet-Ázsiában, egy másik leányvállalata, a Gazprom Schweiz AG révén pedig földgázzal kereskedik Közép-Ázsiában és a volt Szovjetunió területén, valamint Ausztriában, Olaszországban és Szerbiában. A földgáz kereskedelme és értékesítése Németországban elsősorban a Wingason keresztül, Csehországban és Szlovákiában pedig a Vemex Gazprom Germanián keresztül történik.

A Gazprom Germania több jelentős földgáztárolót is üzemeltet Németországban, egyebek között a Wingasszal együttműködve Jemgumban és Rehdenben, valamint több projekten dolgozott Szerbiában, Ausztriában és a Cseh Köztársaságban. Az EuRoPol GAZ a Gazprom és a lengyel PGNiG közös vállalkozása, amely a Jamal-Európa gázvezeték lengyel szakaszának tulajdonosa. (MTI)

Ország – világ

A szenátus elfogadta az offshoretörvény-módosítást

A szenátus plénuma szerdán első megkeresett házként elfogadta az offshore-törvényt módosító és kiegészítő jogszabálytervezetet. A törvénytervezet lehetővé teszi a fekete-tengeri földgáz kitermelését, stabilitást és kiszámítható joggyakorlatot biztosít nemcsak a nyíltvízi (offshore), hanem szárazföldi (onshore) kitermelők számára is, ugyanakkor kimondja, hogy a román állam elővásárlási joggal rendelkezik a földgáz megszerzésében. A jogszabálytervezet a képviselőházhoz kerül, amely döntő fórum lesz az ügyben. (Agerpres)

Gyorsuló infláció

A Román Nemzeti Bank (BNR) felfelé módosította inflációs előrejelzését, 2022 végére 12,5 százalékos, jövő év végére 6,7 százalékos pénzromlással számol – ismertette az adatokat csütörtökön a jegybank kormányzója, Mugur Isărescu. Idén februári jelentésében erre az évre még 9,6 százalékos, 2023-ra pedig 3,2 százalékos inflációt vetített előre a BNR. A jegybank szakértői szerint a termelési költségek emelkedése miatt júniusig az infláció gyorsulására kell számítani, majd fokozatos csökkenés kezdődik, amely csak 2023 második negyedévében torpan meg ideiglenesen, amikor érvényét veszti a földgáz és az áram árát korlátozó jogszabály. (Agerpres)

Ítélet a Colectiv-perben

Hivatali visszaélés miatt jogerősen négy év letöltendő börtönbüntetésre ítélte a bukaresti ítéletábróla a Colectiv-perben a főváros negyedik kerületének volt polgármesterét, Cristian Popescu-Piedoné. Az ítélet szerint Piedone a polgármesteri hivatal által a Colectiv klub számára kibocsátott működési engedély kapcsán elkövetett hivatali visszaélés miatt kapta a büntetést. A Colectiv klub tulajdonosait hat év, illetve 11 év és 8 hónap közötti szabadságvesztéssel sújtották: Paul Gancea 6 év és 4 hónap, Costin Mincut 8 év, Alin George Anastasescut pedig 11 év és 8 hónap börtönbüntetésre ítélték. Alapfokon mindhárman 11 év és 8 hónap szabadságvesztést kaptak. A katasztrófavédelmi felügyelőség két alkalmazottját, George Mateit és Antonina Radut egyenként 8 év és 8 hónap börtönbüntetéssel sújtották, amiért a klub ellenőrzésekor nem hozták meg a törvény által előírt intézkedéseket a tűzvédelmi szabályok betartása érdekében. (Agerpres)

Nyerészkedést büntető jogszabálytervezet

A válsághelyzeteket tisztességtelen üzleti előnyszerzésre használó nyerészkedők megbírságolásáról dolgoztak ki jogszabályt, amelyet a bukaresti kormány szerdán első olvasatban tárgyalt. A sürgősségi kormányrendelet tervezetének indoklása szerint a koronavírus-járvány idején tapasztalt visszaélések megismétlődését megelőzendő, a jelenlegi geopolitikai helyzetben szükség van olyan jogszabályra, amellyel meggátolható, hogy a spekulánsok hiányt idézzenek elő, vagy mesterségesen felferjék az árakat, és ezzel veszélyeztessék a nélkülözhetetlen szolgáltatások működését vagy a lakosság ellátását alapvető egészségügyi termékekkel és élelmiszerekkel. A jogszabály által védendő alapvető termékek és szolgáltatások listáját az adott válsághelyzetben kormányhatározattal pontosítják. A nyerészkedés elleni sürgősségi rendeletet várhatóan még ebben a hónapban életbe lépteti a bukaresti kormány. (MTI)

Milliók útilapu

(Folytatás az 1. oldalról)

Habár a prémiumosztás alapján a gazda, vagyis az állam azért nem lehetett olyan elégedetlen a vezetőséggel, mégis lapátra tették a főfejest. És most jön a poén: hivatalosan indoklás nélkül rúgták ki, így, mivel a felmondáshoz nem társult semmilyen elmarasztalás, szegényke jogosult a végkielégítésre, hadd legyen, ami megédesítse krokodilkönyveit. Amelynek összege 400 ezer euró, és a nagyon rossz hír az, hogy ennek felét mi fizetjük, mert a vállalat 49 százalékát az állam, vagyis az adófizetők birtokolják. A hölgyet 2019 februárjában nevezték ki a posztjára, négyéves mandátummal, tehát jövő februárban járt volna le a szerződése. Valakinek nagyon jó szolgálatot tehetett az energetikai tárcát birtokló liberális bagázsban, mert ez az elbocsátás a gyakorlatban így egy négyszázezer eurós prémiumot jelent, ami már jobb helyeken is szép összeg. A nyakunkat tehetjük rá bátran, hogy a hölgy ezután sem minimálbéres állásban fogja tengetni napjait valahol a versenyzféra pénz-telen bugyraiban, mert olyan önéletre van, hogy szinte térden állva kéne a lábtörlőjén könyörögni a Nobel-díj-osztó társulat, hogy ugyan szánja már meg őket, és engedje magát megsérteni egy ilyen útszéli díjacskával. Már az utódja is megvan, akit egy másik állami energetikai cégtől helyeznek át ideiglenesen három hónapos megbizatással. Egy poén már itt is körvonala-zódik, mert az új illető jogász végzettségű, lehet, hogy a következő vastag végkielégítés előtt még demonstrálják, hogyan lehet paragrafusokból áramot gerjeszteni. Olcsón, ha kérhetnénk...

Leterhelt sürgősségi szolgálat

(Folytatás az 1. oldalról)

Az igazgató elmondta, a világjárvány csitulásával mind többen fordultak a rohammentő szolgálathoz. Január elejétől április végéig több mint 23.000 beteget kezeltek, számuk havonta nőtt. Míg januárban 1200 betegük volt, addig februárban már 5500, márciusban ennél 300-zal több, áprilisban pedig a márciusinál 1200-zal többen igényeltek kezelést. A megnövekedett forgalom miatt gondok voltak. Összesen 35 helyen tudják fogadni a betegeket, akiket csak hordágyon vizsgálhatnak meg. Naponta 150-200 beteget vizsgálnak meg, ezért van amikor várni kell a hordágyra. Tudni kell, hogy a színponttal jelzett sürgősségi eljárás szerint kezelik a betegeket.

Dr. Maria Salanța

Fotó: Nagy Tibor

Többórás várakozás

Az igazgató szerint a kevésbé sürgős esetekben is legtöbb három óra alatt igyekeznek elvégezni a kivizsgálásokat, és diagnosztizálni a betegeket. Ezután azonban több órát, akár egy teljes napot is várni kell arra, hogy a beteget felvegyék valamelyik szakkórházba, mert nincsenek ágyak. Erre kell megoldást keresni az elkövetkezendőkben.

A Maros Megyei Sürgősségi Klinikai Kórház regionális egység, hat megyét lát el. Ezért szállítják a rohammentőkkel és a helikopterrel is a balesetet szenvedetteket ide a környékbeli megyékből is. Ezenkívül a megyebeli területi kórházakból (Szászrégen, Segesvár, Dicsőszentmárton, Marosludas), egyrészt a megfelelő orvosi berendezések hiánya miatt, ugyancsak ide hozzák kivizsgálásra a sürgős eseteket. Van úgy, hogy a kivizsgálást követően kiderül, a betegséget a városi kórházban is lehet kezelni, így a betegnek vissza kell térnie oda. Sok esetben erre nem biztosítanak mentőt. Ha pedig igen, akkor órákat kell várni rá. Megtörtént, hogy a vidékről érkezett betegnek nem volt pénze taxira.

Elhanyagolt krónikus betegségek

Az igazgató a várakozási időt megnövelő okok között megemlítette azt is, hogy a krónikus betegek a pandémia idején – valószínűleg a fertőzésveszély miatt – elhanyagolták a kivizsgálásokat. Ezért az utóbbi időben sok szív- és érrendszeri bántalom akutizálódott. Csúpan kedden egy óra alatt négy szívinfarktusos beteget kezeltek.

Egy másik ok, hogy a krónikus betegek közül sokan „lerövidítik” az utat a vizsgálatokhoz. Ahelyett, hogy a háziorvostól kapott beutalóval a járóbeteg-rendelőhöz fordulnának, ahol, igaz, a vizsgálatokra több napot is várni kell, a sürgősségre mennek, ahol pár órán belül elvégzik a szükséges laboratóriumi vizsgálatokat vagy szükség esetén a számítógépes agyröntgent (CT-t). A járóbeteg-rendelőben az utóbbira is heteket kell várni. Ezért is a sürgősségin (SMURD) a CT- és a röntgenszolgálat is túlterhelt. Volt, amikor egy nap alatt több mint 100 beteget vizsgáltak meg e berendezésekkel.

A prevenció hiánya

Dr. Salanța Maria szerint gond van a háziorvosi szolgálattal is. Hétvégén a háziorvosi rendelőben nincs ügyelet, így nagyon sokan a sürgősségre kerülnek, olyanok, akiket a háziorvosok vagy akár az asszisztensek is kezelhetnének. Továbbá az is gond, hogy a háziorvosok nem végeznek megelőző konzultációkat, s az is igaz, hogy a betegek nagy része – talán az egészségügyi nevelés, kultúra hiánya miatt – nem tartja fontosnak a prevenciót. Az esetek többségében akkor kerül a beteg a sürgősségre, amikor majdhogynem késő... Az is igaz, hogy kiöregedett az ország lakossága, egyre több a krónikus beteg. S mindezt fokozza, hogy sokan a Covid-19 fertőzés után kezelésre szorulnak. Mind több a tüdőfibrózisos beteg, akiket hosszasan kell kezelni, néha a helyzetük kritikussá válik, és ilyenkor a sürgősségre kerülnek. Az ő létszámuk is növeli a „forgalmat” – tette hozzá az igazgató.

Megoldást keresnek a tehermentesítésre

A május 10-i megbeszélést követően elhatározták, hogy naponta még egy sürgősségi orvos segíti a betegelosztást a rohammentő szolgálat recepciójánál, így hamarabb megoldják a kevésbé súlyos eseteket.

Május 17-én a prefektúrán újabb megbeszélés lesz a marosvásárhelyi és a megyebeli városi kórházak vezetőivel. Szeretnék a kórházi ágyhelyek 5-10%-át – a jogszabálynak megfelelően – fenntartani sürgősségi esetekre, hogy ezáltal is tehermentesítsék a marosvásárhelyi sürgősségi szolgálatot.

Az igazgató szerint szükség lenne egy palliatív központra, ahol a végső stádiumba kerülő betegeket gondoznák, így ágyhelyek szabadulnának fel a különböző klinikákon. A sürgősségi szolgálton a várakozási időt hosszú távon kórházak bővítésével, újak építésével lehetne csökkenteni. Az előállt helyzet arra kellene ösztönözze a döntéshozókat, a kormányt, a szakminisztériumot, a helyhatóságokat, hogy a betegek érdekében sürgessék meg a kórházfejlesztési programokat, mert addig csak „tűzoltásként” rész megoldásokat lehet keresni.

60 EZER magyar Marosvásárhelyen.

Kevesebb vagy több?

Rajtad is múlik!

Töltsd ki a népszámlálási kérdőívet interneten vagy a települési összeíróponton!

nepszamlalas.ro

SZÍNES VILÁG

XIX. évf. 19. (809.) szám, 2022. május 13., péntek

Hogyan viselkedjünk az online térben?

Digitális analfabetizmus

Romániában közel 10 millió személy nem rendelkezik az alapszintű digitális készségekkel sem. Vagyis nem tudnak sem okostelefont használni, sem online elkészíteni egy önéletrajzot. Kilyén Médiszdea szerint csak komoly edukációval lehet javítani a helyzetet. A cél pedig nem az kell legyen, hogy mindenki tanulja meg használni a közösségi médiát, hanem az, hogy képes legyen felismerni egy zsaroló e-mailt, bántalmazást, és tudjon védekezni ezekkel szemben.

Nagy-Bodó Tibor

A fentiekkel kapcsolatban Kilyén Médiszdea internetbiztonsági trénerrel beszéltem.

– Gondolva a digitális világ eszközeinek használatára, Ön szerint mit jelent, és hol kezdődik a felhasználói alapszint?

– Erre a kérdésre elég nehéz válaszolni. A digitális eszközök használata és maga az alapszint egy nagyon-nagyon új és változó dolog. A digitális világ egy hatalmas szakadékot képez a generációk között. Amikor azt mondjuk, hogy digitálizáció, akkor mindenki hajlamos csak az eszközhasználatra gondolni. Arra, hogy meg tudok írni egy e-mailt, vagy hogy tudom használni az okostelefont. Fontos felismerni, hogy mennyire és milyen fokon ismerem és tudom kezelni a beállításokat.

Hajlamosak vagyunk csak az elmondottakra gondolni, ugyanakkor azt hisszük, hogy ha már alapszinten kezeljük ezeket az eszközöket és platformokat, akkor tulajdonképpen már nincs is másra szükség. Azonban jó szem előtt tartani, hogy az egész digitális világ használatát egy digitális intelligencia és egy egész készség- és kompetenciacsomagban határozták meg: nekünk milyen alapkészségekre van szük-

ségünk ahhoz, hogy ebben a világban jól tudjunk boldogulni.

– Vannak-e fokozatai az alapszintnek?

– Az alapszinthez hozzátartozik az, hogy tudjuk az eszközöket kellőképpen használni, hogy felismerjük: mire van szükségünk, és hogy gondjainkra miként tudunk megoldást keresni, találni. Példával élve: ha egy állásinterjúról vagy álláskeresésről van szó, ez esetben nemcsak az újságokban tudunk keresgélni, hanem online munkaközvetítői platformokat is fel tudunk keresni; utána tudunk nézni, ha egy bizonyos típusú önéletrajzot kérnek tőlünk. Bővebben, ha ezt megtaláljuk, már tudjuk, hogy amit tőlünk kérnek, miként kell kinézzen, az interneten fellelhető útmutatásoknak köszönhetően ezt meg is tudjuk szerkeszteni, majd továbbítani is tudjuk a megadott címre.

Hangsúlyozom: nagyon fontos, hogy a digitális világ eszközeit kellőképpen tudjuk használni a hétköz-

napi életünkben. És nemcsak az eszközök használatáról és a programok ismeretéről van szó. Ide tartozik az is, hogy tudunk kell: a digitális világban is ugyanolyan felelőségekkel élünk, mint a való életben. Ezt fel kell ismernünk és magunkban tudatosítanunk kell.

– Romániában közel 10 millióan nem rendelkeznek alapszintű digitális készségekkel sem. Mit tehetnek azok, akik még nem tudtak kellőképpen felzárkózni, belépni ebbe a körbe?

– Napjainkban egyre nagyobb szerepet kap a digitális világ. Dacára ennek, visszatérek egy előbbi gondolatomhoz. Az egyének nagyon eltérően állnak ehhez hozzá. Tudjuk, hogy ma is vannak olyanok, akik gombos telefonokat használnak. Nyilván, nekik jóval nagyobb a lemaradásuk, de vannak olyanok is, akik teljesen jól, megfelelően használják az eszközöket. De itt is megvannak a hibák: nem figyelnek a képernyőidőre, nem figyelnek arra, hogy az online térben is jelen vannak bizonyos viselkedési normák, amiket kötelező módon be kell(ene) tartani.

– Mennyire fontos a viselkedés és az online térben lévő jelenlét?

– Nagyon fontos lenne az edukáció azért, mert nagyon nagy a rés, a szakadék egyes személyek, csoportok tudásszintje között. Szerintem ezzel témával kapcsolatban teljesen nyitottak kell legyünk. Csak így tudunk kellőképpen fejlődni, és csak így tudjuk teljes mértékben megérteni azt, hogy mennyire fontos megfelelően használni a készülékeinket. Fontos tényező még az is, hogy nap mint nap fejlesztenünk kell a digitális intelligenciánkat. Jó, ha minél hamarabb tudatosítjuk magunkban, és tisztában vagyunk azzal, hogy milyen szerepünk van az online térben, hogy hogyan hatunk egymásra, és nem utolsósorban, hogy hogyan is kellene ebben a térben viselkedni. Minél hamarabb el kell jutnunk arra a szintre, ahol már fel tudunk ismerni egy zsaroló e-mailt, egy bántalmazást.

Összegezve, én a nevelésben látom a megoldást. De ezt csak úgy lehet, ha az említett képességeket és készségeket állandóan fejlesztjük mind a felnőtteknél (az időseknél is), mind pedig a gyermekeknél.

Baross Gábor, a „vasminiszter” 130 éve halt meg

Százharminc éve, 1892. május 9-én halt meg Baross Gábor, a magyar államvasúti rendszer megteremtője, a dualizmus korszakának egyik legkiemelkedőbb gazdaságpolitikus. Az MTVA Sajtóarchívumának portréja:

1848. július 6-án született a Trencsén megyei Pruzsinán (később Barossháza, ma Pruzina, Szlovákia). Középkorúként Léván a piaristáknál, Győrben és Esztergomban a bencésnél végezte. Tanára volt Vaszary Kolos – 1885-től pannonhalmi főpát, később esztergomi hercegprímás –, aki pártfogásába vette a tehetséges fiatalembert. Miután Pesten jogi diplomát szerzett, Baross hazatért Trencsénbe, ahol csakhamar főjegyzővé nevezték ki. Vágvölgyi Lap címen újságot alapított 1874-ben, amely a közéleti tisztaság védelmével és a Szabadelvű Párt programjainak elkötelezett támogatásával vált ismertté. Segített a trencsénai nőegylet létrehozásában, sőt dalárdát is szervezett, s megoldotta a helyi gimnázium nélküli diákjainak ingyenes étkeztetését.

1875-ben a puhói kerületben képviselővé választották, három év múlva pedig már az országgyűlés jegyzője lett. Tisza Kálmán miniszterelnök felfigyelt rá, és 1882-ben nyugat-európai tanulmányútra küldte, hogy vizsgálja meg a fejlettebb országok közigazgatási bíróságait és közlekedési rendszereit. A következő évben közlekedési államtitkárrá nevezték ki, majd 1886-

ban közmunka- és közlekedésügyi miniszter lett. Széchenyi reformeszméinek folytatójaként hivatali ideje alatt átszervezte Magyarország közlekedési rendszerét. Nevéhez fűződik a folyam- és tengerhajózás fejlesztése, a fiúmei kikötő létrehozása, az Al-Duna szabályozása, a Vaskapu átalakítása, a hírközlés átszervezése, a posta és a távirtdar egyesítése, valamint a Postatakarékpénztár megalapítása. Az első modern úttörvény megalkotásával jelentős mértékben hozzájárult az elmaradott gazdasági élet infrastrukturális fejlesztéséhez.

Első miniszteri ténykedéseként meggyőzte a képviselőket a hazai vasútvonalak államosításának szükségességéről. Célja a határok felé vezető útvonalak és ezzel együtt a külkereskedelemben állami ellenőrzésének kiépítése volt. 1882-ben az ország 7204 km-es vasúthálózatából mindössze 2409 km-t birtokolt a MÁV, a többit más vasúttársaságok üzemeltették. Az államosított vasút hossza Baross minisztersége alatt 3158 km-rel nőtt, legnagyobb sikere az 1214 km hosszú hálózattal rendelkező Osztrák-Magyar Államvasút Társaság 1891-es megszerzése volt. Emellett gondoskodott a szakemberképzésről a MÁV Tiszt-képző megalapításával, az 1889-es vasúti díjszabás reformjával, az úgynevezett zónarendszer bevezetésével olcsóbbá tette a közlekedést. Meghatározott övezetekre osztva fel az országot, jelentős menetdíjcsökkentést hajtott végre, amely a

25 km-nél rövidebb és a 225 km-nél hosszabb utazásokat érintette. Míg a szabályozás előtt körülbelül hatmillióan használhatták a vasutat, addig ez a szám 1892-re meghaladta a 26 milliót.

Európában egészen 1891-ig 21-féle vasúti időt használtak, ami az országhatárokon át közlekedő vonatok utasainak és személyzetének meglehetősen sok problémát okozott. Az egységes időszámítás bevezetése után, 1891. október 1-jétől egész Magyarország a közép-európai időzónába került, megkönnyítve ezzel a hazai és a nemzetközi menetrendek összehangolását, átláthatóvá és tervezhetővé, egyúttal sokkal népszerűbbé téve a kötöttpályás utazásokat.

Baross tovább bővítette, fejlesztette a vasúti hálózatot, számottevően növelte a vagon- és mozdonyparkot, a teheráru-díjszabás kialakításával a mezőgazdasági termékek versenyképességét, a kereskedelem és az iparfejlesztés érdekeit szolgálta. A magyar tapasztalatokat több európai államban is hasznosították, s amikor 1890-es berni tanácskozásukon a kontinens vasúti vezetői egységes elveket léptettek életbe az áruforgalomban, ebbe a magyarországi gyakorlat legfontosabb elemei is bekerültek.

Trefort Ágoston 1888 augusztusában bekövetkezett halála után Baross Gábor egy hónapig vallás- és közoktatásügyi miniszter, 1889-ben

három hónapig belügyminiszter is volt. Az ipari szakoktatást 63 tanonciskola és több ipari szakiskola létesítésével fejlesztette; az ő kezdeményezésére szabályozták a minisztériumok hatáskörét. Életművével a polgári Magyarországot képviselte, nemegyszer szembekerülve az osztrák érdekeivel.

A helyszínen tanulmányozta a Vaskapu szabályozásának munkálatait, amikor hastífuszt, majd tüdőgyulladást kapott, s 1892. május 9-én, alig 44 évesen meghalt. Kosuth Lajos temetése óta őt kísértette a legnagyobb gyászmenet a fővárosban. Először ideiglenesen Illván temették el, majd 1895-ben az akkor elkészült klobusici családi kriptában, Illava közlekedés helyezett örök nyugalomra.

Baross Gábor korszerű magyar kereskedelmet és közlekedési hálózatot teremtett. A hazai érdekeket szem előtt tartva megvalósította a fél évszázada kidolgozott államvasúti elképzeléseket, és egységes magyar közlekedési rendszert alakított ki, tette mindezt egyéni érdekek nélkül és mások egyéni érdeke ellenére. A „vasminiszter” nevet a céljai megvalósításától eltántoríthatatlan politikai következetes magatartásért kapta egyik példaképe, a német „vaskancellár”, Bismarck után. Számos oktatási intézményt, utcát és teret neveztek el róla. Egyik legszebb szobrát, Szécsi Antal alkotását, már 1898-ban felállították Budapesten, a róla elnevezett téren a Keleti pályaudvar előtt.

Forrás: kozterkep.hu

A természet kalendáriuma (DXII.)

Kiss Székely Zoltán

Utolsó fagyoszentek: Pongrác, Szervác, Bonifác (12-14.) és Orbán (25.).

A kényesebb növények (uborka, paradicsom, bab) palántáit csak a fagyoszentek után ültették ki a szabadba. Ilyenkor ÉNy-Európában rendszerint légnyomási maximum van, míg keleten és délkeleten alacsony a légnyomás, a légnyomásminimum közepe a Kárpát-medencében van, ami erősen fölmelegszik, s erre csap rá a hideg légtömeg ÉNy-ről. **Hegyfoky Kabos** *A május havi meteorológiai viszonyok Magyarországon* című munkájában már 1886-ban részletes magyarázatát adja e jelenségnek. A néphit szerint? *Pongrác kánikulában subában megfagyott, Szervác a Tisza közepén víz nélkül megfulladt, Bonifácot pedig agyoncsípték a szúnyogok – ezért haragusznak ránk, embe- rekre, és évről évre visszajönnek, hogy boszszantsanak bennünket.* Sok helyütt azt tartották, ha május idusán a hajnal felhőtlen, rózsás derűje árad, jó bortermés várható.

Hajnal – csak hat betű papíron; jelentőségét csak az tudja, aki ismeri, aki nemcsak szemével látta, hanem lelkével megérezte, aki elmerült a virradás természeti csodájában, aki áhitatosan nézte a keletről jövő rózsás de- rengést, és megérezte a végtelenséget és az örökkévalóságot – veszem a szót Nadler Herberttől. A neves trófeaszakértő Budape- sten született 1883. május 13-án. 46 évesen lett a Fővárosi Allat- és Növénykert igazga- tója. Az 1930–1944 időszakban ő szerkesz- tette a *Természet* folyóiratot is. A háború után az állatkert újjáépítője volt. Trófeagyűjtémé- nyét, állatpreparátumait, könyvtárát a Termé- szettudományi Múzeumra hagyta.

Épp május idusán, 1618. május 15-én **Jo- hannes Kepler** elsősorban a Mars pályaadat- ainak kitartó tanulmányozása eredményeként összefüggést talált a bolygók keringési ideje és a Naptól való távolságuk között – ez lett **Kepler harmadik törvénye**, melyet az 1619-ben írt **Harmonices Mundi** című művében közölt. **Carl Sagan** asztro- biológus az 1990-es években forgatott Cosmos tévéfilmsorozata 3. részét Kepler emlékének szentelte, s címéül *A világok harmóniáját* adta.

Ugyane nap, 1720-ban, született Selmec- bányán a XVIII. század egyik legképzettebb csillagásza, több magyarországi csillagvizs- gáló alapítója, **Hell Miksa**. Bécsi egyetemi tanulmányai után három évig a kolozsvári je- zsuita akadémián matematikát tanított. 1755- ben királyi csillagásznak nevezték ki Bécsbe, ahol megalapította a bécsi egyetemi csillag- vizsgálat. 1769-ben **VII. Keresztély** dán és norvég király megbízta, hogy a földrajzilag legkedvezőbb helyszínül kínáló Vardø szigetén végezzen megfigyeléseket a Vénusz- nak a Nap előtt való átvonulásáról. Munkájá- val nagy nemzetközi elismerést szerzett, de ő legfontosabbnak a magyar csillagászat fej- lesztését tartotta. Az ő közvetlen segítségével épült fel hazánkban 1776-ban az egri, 1780- ban a budai és 1792-ben a gyulafehérvári csillagvizsgáló.

Május azonban a **madarak és fák napjá- nak** hónapja is. 1902. május 18-án, a hónap harmadik vasárnapján Párizsban egyezményt kötöttek az európai államok a mezőgazdaság- ban hasznos madarak védelméről. 1902-ben **Chernel István** szervezte meg először e napot, melyet aztán az 1906. évi I. törvény- cikk szabályozott. **Apponyi Albert** vallás- és közoktatásügyi miniszter körrendeletben írta elő, hogy évente egy napot a népiszkolákban

a tanító arra szenteljen, hogy a hasznos ma- darak és fák védelmének jelentőségét megis- mertesse. Idén e nap éppen május idusára esik.

A fa eleink gondolkodásában – írta **Janko- vics Marcell** *A fa mitológiájában* – a szó leg- szorosabb értelmében központi helyet foglalt el. Ennek bizonyosságául íme egy példa a Bib- lia elejéről:

„És ültete az Úr Isten egy kertet Édenben, napkelet felől, és abba helyezteté az embert, akit formált vala. / És nevele az Úr Isten a földből mindenféle fát, tekintetre kedvest és eledelre jót, az élet fáját is, a kertnek köze- pette, és a jó és gonosz tudásának fáját” (Ter 2, 8–9).

A végéről: „És megmutatá nékem az élet vizének tiszta folyóját, amely ragyogó vala, mint a kristály, az Istennek és a Báránynak királyi székből jövőn ki / Az ő utczájának kö- zepén. És a folyóvízen innen és túl életnek fája vala” (Jel 22, 1–2).

A Jókai-kódexben (1430) olvasható, ho- gyan prédikált **Assisi Szent Ferenc** a mada- raknak: *És a tartományon általmenvén (...), tekente az út mellett való némi fákra, kiken áll vala különb-különb madaraknak ezenne soksága, hogy sonha azfélékben nem volt lát- tatott olyan sokaság. Még annak felette ez fölül mondott fáknak mellette való mezőben lakozik vala különb-különb madaraknak nagy soksága, mely sokaságot nézvén Szent Fe- renc, és csudálkodván Istennek ihlésével rajta löttet, mondá társinak: Várjatok meg enge- met ez úton, elmegyek, és prédikálok én hú- gimnak, madaracskáknak. És mene az mezőbe. Ki madarak lakoznak vala az földön, legottan, hogy prédikálni kezde, mend az fán lakozó madarak leszállának őhöz, és egyet- lenbe velek az mezőn megmaradának.*

A bujdosó **Márai Sándor** írta valamikor a II. világhéj után valahol Amerikában: *„Az erdőben van valami megrendítő, különösen a fenyőerdőkben. Nemcsak sötét és követke- zetes hallgatásuk rendít meg, mely árnyaik, templomi fenségük és áhitatos magatartásuk. Megrendítő az élet akarata, mellyel egy nagy erdő kifejjezi a világerőket. Gondoljuk csak el, miféle erők és szándékok építették az ötven- méteres fenyők százazreit! Mit pazarolt el a természet magvakban, porzóokban, bibékben, kísérletekben, napsütésben, esőben, széljá- rásban, míg egy ilyen erdő felépült! S milyen céltudatos és néma ez a létezés, mely semmi egyebet nem akar, csak lenni, csak felnőni és évszázadokon át megmaradni, teljesen kife- jezve önmagát, lélegezve, felelve a világnak, s ugyanakkor nem tör senki és semmi ellen, othont és életet ad élőlények milliárdjainak. Milyen nagy és bölcs közösség ez az ötvene- zer holdas fenyőerdő. Mint az ősapák, úgy ör- ködnek az élet fölött a fenyők. Egyszerre felelnek hatalmas törzsükkel a földnek és az égnek. Amikor csak teheted, menj az erdőbe.”*

Én is ezt vallom: ha tehetem, erdőbe me- gyek, lehetőleg ép, egészséges fenyőerdőbe, amit még nem tett tönkre az öntelt ember.

Kányádi Sándor egy erdőpusztítás dőb- benetében írta 1974-ben:

a tekintet még keresi keresi még az erdőt kisémmizett madár nap és hold láthatja immár amit csak a halál s a szerelem

Fenyveserdő templomi fensége

kitakart völgyek hajlatok árnyéktalan szomoróság lombot már csak emlékeinkben hajt lombot már csak emlékeinkben hullat és nem merem meg-nem-csókolni a fejszét

Hát igen. **A Rekvium egy erdőért** már nem csak az erdőről szól...

Az ember, aki evett a tudás fájának gyü- mölcséből, tudását rosszra használja. Bár a jóra is fordíthatná.

Egy rendezett kert, valami öt-hat holdra terjedő, nem sorba, de szabályosan csoport- tokba ültetett gyümölcsfákkal, amelyeknek ágait földig húzza édes terhük. Aranyló, pi- rosló gyümölcsrel rakva alma- és körtefák; a szilvafák minden faja, mintha rózsza- vagy li- liomcsokor volna a ragyogó gyümölcsből; a fűben a láb előtt terítve hever a lehullott fö- lösleg fölszedetlen. Közben egész bozótot képez a málna, ribizske és köszméte, s a tere- bély fák hézagait aranyszínű lecsüggő gyü- mölcságaival tölti be a cidoni alma, a birs.

Ösvény nincs a gyümölcsfa-labyrinthban; fűvel van a fák alja benőve egészen.

Hanem ahol a fák közül kilátni, ott egy vi- rágos kert hívogat a közelebb jövőre, az is

csodálatos mezei virágokból összegyűjtve, miket a szokott kertekben nem találni, a sö- tétkék csengettyűkék csoportjai, a selyem- termő krepin fényes gubancokja, pettyes turbánliliomok; az alkermes vérfürtei, a gyö- nyörű ophrisok pillangótermő virágaikkal, valami csudálatos úton kerti virággá neme- sítve, tanúskodnak emberi lény közellétéről. Elárulja azt végre maga a lakhely, amelyből a füst előjön – **Jókai Mór** így érkezteti az arany embert a senki szigetére.

Idill. Május közepén. Május közepén, 1962-ben, az USA újra légköri kísérleti atombomba-robbantásokat végzett. Azóta...

Május közepén, 1969-ben leszállt a szovjet Venyera-5, az első Vénusz-szonda a vörös bolygón. Azóta...

Vénusz és Mars. A szerelem istennője, amint legyőzi a háború istenét. Az 1510. május 17-én örök quattrocenájába költözött firenzei mester, **Sandro Botticelli** talán naiv, de az egész emberiség békevágyát kifejező álma ma időszerűbb, mint valaha.

Süvölt a szél a fák között zúgva, zokogva, nyögve, fájva, sívít a szél a fák között s a magyar erdő magyar fája ingatja koronás fejét.

De csak fejével bólogat, s a törzse szikla-szent-szilárd: lombos fejével bólogat és nem fél, hogy az égi bárd csattanva mellen ütheti.

A 115 éve, 1907. május 17-én született **Dsida Jenő Erdője** ez. S az ember benne?

... A szálfák között, hej, be törpe egy ember-parány, mint magam, félőn, lapulva, hej, be törpe, s homloka mögött hangtalan reszketnek a gondolatok.

Arra gondol, hogy zúg a szélvész és jaj, ha őt is földre vetné! Arra gondol, hogy zúg a szélvész és vajjon nem törnek-e ketté a meg-nem-hajtott derekak?

A vers keltezése: 1925. május 25. Maradok kiváló tisztelettel.

Kelt 2022. május 13-án, Szervác napján.

Sandro Botticelli: Vénusz és Mars

Erdélyi arcok

Közös úton legjobb önmagunk felé

Szabó Előd unitárius lelkész története kezdődhetne ürmösi lelkészi szolgálata első napjával 2007-ben. Első önálló lelkészi megbízatása sok aggodalommal és bizonytalansággal indult, a megerősítést a gyülekezet megelőlegezett bizalmában és szeretetében találta meg. De kezdődhetne a története a lelkésszé válás folyamatával, a döntéshozatallal, a tanulással, a kétségekkel, az élményekkel is, amelyek gondolatait és érzéseit alakították. Kezdődhetne az élete kezdetével, a családi hangulattal, a gyermekkor mindenféle hatásával. És kezdődhetne az ősökkel, a lelkészi, a tanítói pályán szolgáló anyákkal és apákkal, akik jövevényekként hirdették a tudás és a szeretet örömhírét mindenfelé Erdélyben. Amint azt a Népszerűságnak mondta: Sok kezdet volt, és még más kezdetek is várnak ránk, bízom benne...

Nagy-Bodó Tibor

– Mivel engedték útra a szülei? Mit tartogatott a mesebeli tarisznya, mi volt a hamuban sült pogácsa mellett?

– Családomban az egyház és a közösség iránti szeretet és felelősség magától értetődő volt. A közösség szolgálatát csak alázattal lehet végezni, és mindig keményen bírálják azokat, akik dicsőségért, címekért, büszkeségből végezték ezt a munkát. A magyar nyelv szeretete és igényes művelése is fontos volt a családban. A falak színét nem lehetett látni, mert minden oldalon könyvespolcok, könyvek borították, és gyermekkorom, ifjúkorom legjobb szórakozása az olvasás volt.

– Mit jelentett önnek Kolozsvár, és hogyan látja most a várost?

– Hatéves koromtól a teológia elvégzéséig Kolozsváron éltem. A belváros jelentette mindig Kolozsvárt, csak ritkán keveredtem a tömbháznegyedek rengetegébe. Kolozsvár az unitárius kollégium volt, a püspökség irodáival, a templom, a színház, a mozik, a cserkészlet és a sportpályák, ahonnan sokszor csak sötétedés után kerültünk haza a hosszú focimeccsek után. Aztán a teológiai évek alatt megnyílt az egyetemi élet világa, és ez nemcsak a tudást hozta magával, hanem a más vidékekről érkező fiatalok, kortársak, más nézőpontok és vélemények megismerését.

– Miért lett lelkész?

– Mert szerettem szavalni, mert sokat olvastam, és szépen beszéltem, mert a gondolataimat érthetően meg tudtam fogalmazni. Mondhatnám, hogy elhívott az Isten, hogy az evangéliumot akartam hirdetni, de ennél egyszerűbb és prózaiabb okok vezettek. Természetesen a család várározása is közrejátszott, de nem tudom kizárni, hogy e prózai okok mögött ott volt az isteni akarat, a gondviselés.

– Mennyire határozta meg a mindennapjait és a pályafutását az, hogy családjában még voltak lelkészek, egyházi vezetők?

– Nagyon sok minden, amit az egyházzal kapcsolatosan más kollégák meg kellett tanuljanak, beépített, megöröklött tudás volt számomra. Ugyanakkor hátránya is volt, mert

Fotó: Szabó Kata

mindig nehezemre esett, esik, hogy kívülről szemléljem egyházi közösségünket.

– Hogy került a Brassó megyei Ürmösre?

– Ide küldtek. Nem én választottam, és nem is az ürmösiiek választottak, hanem a püspöki akarat nevezett ki tizenöt évvel ezelőtt. Nem tudtam akkor, hogy mit keresek Ürmösön, és azt hiszem, ma sem tudnék egy teljes, mindent felölelő választ adni erre a kérdésre. Időnként megsejtettem egy-egy okot, hogy miért vagyok itt, és ezek a pillanatok nagyon megerősítettek és feltöltöttek. Nagy közösségi együttlétek, egy-egy csendes beszélgetés vagy imádkozás, vagy éppen személyes életem fejlődése, családi életem kibontakozása közben, amikor úgy éreztem, hogy nem véletlenül vagyok itt.

– Milyenek tartja az ürmösieket?

– Az ürmösiiek legnagyobb részét szorgos embereknek ismertem meg, jól gazdálkodnak a rájuk bízott anyagi és szellemi-lelki javakkal. Büszkéek a falujukra, a közösségükre, és amikor biztosak benne, hogy nemes célról van szó, összefognak és nagy dolgokat hajtanak végre. Tisztelik az egyházat, a templomot, abban látják azt a helyet, ahol az egységet és a szeretetet meg lehet élni és meg lehet erősíteni.

– Mit jelent önnek ez a vidék?

– Gyermekkoromban, ifjúkoromban nem jártam erre. Hallottam időnként erdővidéki települések nevét, de nem tudtam, milyen hely ez. Talán ezért is terelt erre a gondviselés. Gyönyörű a táj, gazdag természeti és történelmi kincseshánya, s másfél évtized után meggyőződéssel mondom, hogy itt érzem magam leginkább itthon.

– Milyen ma lelkésznek lenni?

– Mint minden korban, és mint minden olyan területen, ahol emberekkel, közösségekkel kell dolgozni: kihívás. Azt mondjuk, hogy nehéz a 21. század szekularizált, jelképeiben elszegényedett világában, a felgyorsult, anyagi társadalomban a sokszor irányt vesztett embert meggyőzni arról, hogy szükség van az istenélményre az életünkben. De mindig voltak kihívások, elég, ha csak az 1989 előtti egyházi életre gondolunk, amelyben sokszor a lét és a nemlét között kellett tiszta lelkiismerettel dönteni, egyéni és közösségi viszonylatban egyaránt. Ha pedig

arra akarok válaszolni, hogy jó-e vagy rossz dolog lelkésznek lenni, előbb azt kell megvizsgálnom, hogy mik az elvárásaim e hivatással kapcsolatban. Tagadhatatlan, hogy vannak nehézségek, frusztrációk ebben a szolgálatban, de van örömforrás is, élmény és beteljesedés, s ezek együttvéve alkotják ezt az életformát.

– Milyen ma a papsors?

– Nehéz általánosan igaz választ adni erre a kérdésre. Sokféle papsors van. Felekezettől, szolgálati helytől, életkortól, vérmérséklettől függően eltérnek az utak. Egyre világosabbá válik azonban számomra, hogy a pap első és elengedhetetlen lépésként önmagával kell tisztában legyen, ismerje önmagát, hasznosítsa tehetségeit a közösség érdekében, és gyengéit, esendőségét igyekezzen megzaboláztatni. Tehetségeivel és gyengeségeivel együtt legyen képes elfogadni önmagát, mert akkor embertársait, híveit is el tudja fogadni. Ez az elfogadás, melyből Isten szeretete sugárzik, megkönnyíti és áldottá teszi a szolgálatot, az életet. Papként és emberként is igaz ez.

– Mi az, ami ma a legjobban, a leginkább hiányzik az egyházból?

– Sok mindent fel lehetne sorolni: több elkötelezett pap és kitartó, a vallásos célokért lelkesedő világi vezető, pénz, szakemberek. De ha belegondolok, Jézus minden betegségre és gyengeségre egy biztos gyógyszert és megoldási lehetőséget ajánlott: a hitet. Ha valami hiányzik, akkor ez az. Ha hiszünk abban, hogy jó a szolgálatunk, közösségünk célja, akkor kerülnek emberek, kerül anyagi fedezet, és a hegyek is megmozdulnak, mert Isten dolgozik velünk és általunk.

– Ön szerint milyen a kapcsolat az egyház és az iskola, illetve az egyház és a politika között?

– Az egyház és az iskola kapcsolata a vezető emberektől függ. A lelkész, az egyház-köztség vezetői és az iskola vezetősége, tanári kara között ápolni kell a jó kapcsolatot, kompromisszumokra is késznek kell lennünk, meg kell találni az együttműködés lehetőségeit, mert iskola és egyház ugyanazokat a gyermekeket és családokat akarja szolgálni, segíteni. A politikában is fontosak az emberi kapcsolatok, de ezen a téren a jó szándék időnként kevés, mert a helyi folyamatokba

megyei és országos szintről sokszor beavatkoznak a politikai pártok. Bár a politikum is az emberek szolgálatának ígéretével szólal meg, de a hatalomért való küzdelemben néha szembemegy az egyház által értéknek tartott alázat és feltétel nélküli szeretet eszméivel.

– Elégedett-e azzal, ahogyan az egyház és a kultúra összekapcsolódik?

– Az egyház önmagában is, üzenetével és a minőségre való törekvésével, kultúrát teremt. A templom ugyanakkor más kulturális tevékenységeknek is helyet ad: vers, zene, történelem, építészet, képzőművészet. Soha nem lehetünk teljesen elégedettek, de tapasztalataim alapján kijelenthetem, hogy az egyház ezt a szolgálatot hozzáértéssel és eredményesen végzi.

– Mit hozott haza magával, magában az óceánon túlról?

– Sok csodát láttunk az Egyesült Államok nyugati partján. A gazdagok és szegények közötti szakadék egyik oldalát tapasztaltuk csak meg, a szegénységet csupán futólag szemlélhettük. Unitárius testvéreink sok globális ügyért aggódnak, és követésre méltó lelkesedéssel és áldozathozatallal tesznek is értük. De nemcsak a sok csoda élményével jöttünk haza, hanem azzal a jóleső érzéssel is, hogy milyen csodálatos hely a mi otthonunk is, milyen értékesek a mély gyökerek, az évszázados hagyományok, amelyekért az óceánon túl bizony sokszor irigyelnek bennünket. Távol menni azért is jó, mert onnan döbbenhetünk igazán rá arra, hogy szent az a hely, ahol élünk.

– Hol élne a legszívesebben, hol tudná jobban elképzelni a jövőjét?

– Ürmösön. Abban a faluban, ahova tükörsima aszfaltút vezet minden irányból, ahol tisztességes oktatás és egészségügyi ellátás jut mindenkinek. Ahol a különböző nemzetségek és felekezetek közötti békesség, tisztelet és együttműködés tudatosan fejlődik. Bár nagyvárosban nőttek fel, megkedveltem a falusi élet emberibb ritmusát és hangulatát. Nem tökéletesen működő világ, de benne van egy sokak számára jó, élhető közösség megteremtésének lehetősége.

– Mit jelent önnek a család?

– A család egyensúlyt jelent. Természetesen igyekszem a családon belül sok szeretetet és gondoskodást adni. Itt töltődnek fel az életető elemek, én is innen kapom a legtöbb elfogadást és gondoskodást. A szolgálat és az élet nehézségeiben és kísértéseiben a családi kötelék megtartó erő. Értük érdemes legyőzni a fáradságot, a keserűséget, a sértődöttséget, és dolgozni, remélni tovább. A családi élet ugyanakkor egy olyan mintát szolgáltat, amely eszményképként a szélesebb lelki közösség megteremtésére ösztönöz.

– Mi a hitvallása?

– A megértés és az elfogadás, az újrakezdésre, a megbocsátásra való nyitottság egy közösségben nem választási lehetőség, hanem az egyetlen felelős magatartás.

– Hogyan tovább?

– Egyrészt ismeretlen a jövő, nem tudjuk, hogyan tovább. Másrészt pedig hisszük, hogy a Jóisten gondoskodik rólunk. Nem biztos, hogy a felhők és viharok elkerülik életünket, de Isten megad nekünk minden eszközt és tehetséget, hogy minden körülmény között megőrizhessük emberségünket, önbecsülésünket, méltóságunkat.

– Köszönjük a beszélgetést.

FEHÉR FEKETE

Szerkeszti: Kiss Éva 997.

Egy nem túl dicséretes megfigyelést idézünk a rejtvény főszóiban.		ERDÉLYBŐL EMIGRÁLT SZÍNÉSZNŐ (MARGIT)	RÖVID KABÁT	CIN TEÁZÁSI IDŐPONT	CSONT-HÉJAS GYÜMÖLCS	LÁNY PÁRJA
		1				C
2	L	PATKÁNY (ANGOL)		JOG (LATIN)		
		FRANCIA SZOBRÁSZ		NŐI NÉV (FEBR. 6.)		
		ÁRUT JÁRMŰBE TEVŐ OSZTRÁK RÉGIÓ			FÉLÉVI	A LEGALSÓ HELYEN
GYŐRI SPORTKLUB			SPANYOL ARANY		AZ ARGON VEGYJELE	
			ANTE MERIDIEM (RÖV.)		ELIGAZÍT, TANÍT	
KECSKE KICSINYE			AZ AARE FR. NEVE			
			FR. FORRAD. (JEAN PAUL)			
„MESÉS” TESTVÉREK BŰNEIT BEVALLJA				HEVENY		
				DOLGOZIK A MOZDONY		
			HATBÓL KETTŐI		SCHÜTZ... (SZÍNÉSZNŐ)	
			IGEKÉPZŐ		FÉRFINÉV (MÁRC. 7.)	
... KINDI, ARAB TUDÓS, FILOZÓFUS INDÍTÉK			PAPÍRON RÖGZÍTETT MŰVET HOZ LÉTRE			FÉLSZI
						SZOLMIZÁCIÓS HANG
		KISFALUDY ... (KÖLTŐNŐ)				ALÁ
		ZEUSZ EGYIK KEDVESE				FOSZTÓ-KÉPZŐ
ANGOL OLAJ			AFRIKAI FADOB			
			...PACINO (SZÍNÉSZ)			
RAVASZDI RÓMAI 501			LAPOS EDÉNY			A BŐR VEGYJELE
			ÉV SZAK			FR. ÍRÓ (ALEXANDRE)
		FOGARAS FOLYÓJA		A SZADIZMUS NÉVADÓJA		
		SÉMI NÉP		MAGYAROS DAL		
DENEVÉR (ANGOL)			MAGAM		CSAK (NÉMET)	
			BECEZETT ÁGNES		AZ AKTUÁLIS NAP	
A BRÓM VEGYJELE			ÉJJEL LÁTJUK			BÁRÁNY-HANG
			NOTA BENE (RÖV.)			ÁSVÁNYI FŰSZER
A FÜLŰNK ÉRZÉKELI				ZACSKÓ		
				JOULE (RÖV.)		
					LATIN CSONT	L.N.J.

AZ EGY „BETEGES” KÖZMONDÁS

című pályázat nyertesei:

Gligor Csaba-István,
Marosvásárhely, Rózsák tere

Makkai Irma,
Marosvásárhely, Páring u.

A pályázati rejtvény megfejtése:
AZ ENGEDETLEN BETEG KEGYETLENNÉ TESZI AZ ORVOST.

Kérjük a nyerteseket, jelentkezzenek a 0265/268-854-es telefonszámon.

Megfejtés a május 6-i számból:

Skandi:
... Rubintokat és gyémántot, márvány palotát, Adhat pénzt, ragyoghat rajtad drága ékszer, Csak egyet nem adhat kétszer, Édes jó anyát.

KOBÁK KÖNYVESBOLT

Marosvásárhely,
Győzelem tér
18. szám,
www.bookyard.ro

PÁLYÁZATI REJTVÉNY

PÁLYÁZATI SZELVÉNY		MÁJUSI ÉVFORDULÓK (2.)		1	2	3	4	E	5	6	7	8	9	W
				10					11					
12	D	13	14	15	16		17		18				19	
20							21					22		
23							24		25		26			
27				28	29			30		31	32			L
33		34		35				36		37			38	
Á		39	40		41			42	43		44			
45	46			47			48			49			50	
51							52					53		
54	T						E				G			Y

VÍZSZINTES: 1. Francia államférfi, bíboros, vörös eminenciás. 10. Magyar kártya egy lapja. 11. Idegen Irén. 12. Művészettörténész, író, MTA lev. tag, 150 éve született (Kornél). 17. Barát (spanyol). 19. Páratlan test! 20. Hosszú női sál. 21. Növényvilág. 22. Magyar megye (röv.). 23. Övezet. 24. Római kettő. 25. Kilométer (röv.). 26. Orvosilag megfelel. 27. Makkmag! 28. Folyómedret tisztít. 31. Nagy kazah tó. 33. Felső végtag. 35. Apartman. 37. Ügynök, közvetítő. 39. Spielberg örmanója (röv.). 41. ... Fontaine (francia fabulaköltő). 42. Keresztül. 44. Előidéző. 45. A helyéről leeső. 48. Tetőalj. 50. Páratlan móka! 51. Dél-amerikai füves pusztája. 52. Szlovén nép. 53. Költő (András). 54. Sokoldalú magyar szobrász, 150 éve született. 55. Református lelkész, teológus, püspök, 450 éve halt meg (Kis István).

FÜGGŐLEGES: 1. Szögmérték (röv.). 2. Francia személynév. 3. Hamisan játszik. 4. Sivatagi „talaj”. 5. Szövetség. 6. Szellemi alkotó. 7. Azonos magánhangzók. 8. Asításra készlet. 9. Vegyész, gyógyszerész, radiológus, 150 éve született (Gyula). 13. Becézett kortyolnivaló. 14. Maga után húz. 15. Forma. 16. Szolmizációs hang. 18. Női név (máj. 3.). 20. Állatorvos, bonctanár, madáranatómia-szerző, 150 éve született (Gyula). 21. Madár kicsinye. 22. Olimpiai bajnok sakkozó (István). 24. ... Calvino, olasz író. 26. Szavakat told. 29. Eblak. 30. A tetejére. 32. Arányos rész! 34. Tallinn régi neve. 36. Latyakos. 38. Vándorló életű. 40. Az egyik művészet. 43. Rak, helyez. 46. Határtalan telek! 47. ... Angeles, amerikai nagyváros. 48. Életem apadó ... (Ady verse). 49. Hiszen (nép.). 52. Ady egyik álneve. 53. A vas vegyjele.

L. N. J.

A megjelölt sorokban, oszlopokban szereplő helyes megfejtéseket május 26-ig a Népújság címére (Dózsa György u. 9. szám) beküldők közül két személy egy-egy könyvet nyer. A pályázati szelvényt – a pályázat címével együtt – kérjük kivágni és a borítékra ráragasztani. (Egy borítékban csak egy pályázati szelvény szerepelhet.)

A két rejtvény azonos számú meghatározásait keverve közöljük. A megjelölt négyzetekbe kerülő betűket folyamatosan összeolvasva egy magyarországi kulturális világörökség nevét kapjuk. Könnyítésül egy betűt előre beírtunk.

VÍZSZINTES: 1. Iszlám szent háború – Levéltok, koperta. 7. Szintén – Apadni kezd! 8. Indiai vallásfő – Halászeszköz. 9. Focikupa volt – Út. 11. Fekete István rókája – Aratni szeretne. 12. Hatalmat gyakorol – Pozitív töltésű elektróda. 14. Ásványi fűszer – Végtelen sál! 15. Állatot szelídít – Rúzs. 18. Előkelő – Heveny. 19. Angol színész (Orlando) – Gye-henna. 22. Éter – Római kettő. 23. Folyékony vulkáni kőzet – Sovány ló. 25. Rés, népiesen – Hasít egynemű hangzói. 27. Ébred – Durván taszít. 28. Parányi rész – Rágcsáló állat. 30. Fába vés – Japán és kambodzsai gépkocsijelzés. 31. Tápláló, kiadós étel – Akadály, gát.

FÜGGŐLEGES: 1. Azerbajdzsán fővárosa – Ünnepezt sztár. 2. Lángész – Zenedráma. 3. Határidőrag – Olasz és magyar autójelzés. 4. Megteendő úthossz – A hidrogén, az urán és a vanádium vegyjele. 5. Kést fen – Portékát értékesíteni szeretne. 6. Kikapar, váj – Régi velencei pénz. 10. Lovas verseny – Eszkimó csónak. 13. Megbűnhődik – Feladat, tennivaló. 16. Szimulál, tettet – Zsírosparaszt. 17. Békaporonty – Létesítmény, ház. 20. Névsor – Kezdőpont. 21. Tengeri rabló – Egzotikus gyík. 24. Önmegtartóztatás – Szépen hangzó írás. 26. Esdekel – Tartó. 29. Páratlan relé! – Csendben müt!

Koncz Erzsébet

1	2		3	4	5	6
7			8			
9		10		11		
12			13		14	
	15			16		
17		18				
19	20				21	
22			23		24	
25		26		27		
28			29		30	
31						

1	2		3	4	5	6
7			8			
9		10		11		
12			13		14	
	15			16		
17		18				
19	20				21	
22			23		24	
25		26		27		
28			29		30	
31						

Múzeumok Éjszakája, 2022. május 14.

Program

KULTÚRPALOTA & MŰVÉSZETI OSZTÁLY

@ Győzelem tér 1.

11.00 – 02.00 **Kiállítások** (Az utolsó belépési lehetőség a program zárása előtt fél órával, 01:30-kor)

Allandó kiállítás [Művészeti osztály, jobb szárny]

Modern Román Művészeti Galéria [3. em.]

Ion Vlasiu Galéria [3. em.]

Tükörterem, Szecessziós kiállítás, Bernády-émlékszoza, Danădea-émlékszoza [1. em.]

Allandó kiállítás [Művészeti osztály, bal szárny]

Magyar Képtár [3. em.]

Időszaki kiállítás [Művészeti osztály, jobb szárny, 2. em.]

Párhuzamos központok: Kolozsvár és Marosvásárhely (1920–1990)

Tárlatvezetés // Tárlatvezetés a kiállításokban

14.30 – 15.00 [RO] // 15.30 – 16.00 [HU]

Párhuzamos központok: Kolozsvár és Marosvásárhely (1920–1990)

Cora Fodor // Oniga Erika

16.00 – 16.30 [RO] Modern Román Művészeti Galéria

Cora Fodor

16.30 – 17.00 [RO] Ion Vlasiu Galéria

Dorel David Morar

17.00 – 17.30 [RO] // 16.30 – 17.00 [HU] Magyar Képtár

Cora Fodor // Oniga Erika

12.30, 15.30 [RO] // 12.00, 15.00 [HU] Tárlatvezetés gyerekek számára (6–12 év)

Kultúrpalota & Galériák, Képtár

11.00 [RO] // 13.30 [HU]

Vezetett séta a Kultúrpalotában

Győri Tímea

17.30 – 18.30 [HU]

Oniga Erika

Játék

11.00 – 17.00 Kultúrpalota & Galériák, Képtár

A Kultúrpalota kincsei

Kvíz

11.00 – 02.00 Modern Román Művészeti Galéria & Magyar Képtár

Oriáspuzzle

Gyerekfoglalkozások

11.00 – 16.00 Múzeumpedagógiai terem (bal szárny, 3. em.)

Cifra Palota

Kreatív műhelytevékenységek (5–12 év)

11.00 – 20.00 Múzeumpedagógiai terem (jobb szárny, 2. em.)

Játékos Palota

Interaktív tevékenységek (5–12 év)

11.00 – 16.00 Kisterem

Újjáépítjük a múltat

Kézműves-foglalkozások

Antik mozaikolás (7+)

Agyagozás (4+)

Viasztáblára írás (4+)

Üvegfestés (5+)

Palotapuzzle (4+)

A múzeum Műtárgyvédelmi Osztályának rendezvénye.

Helyszínek

Mottó: Város a múzeumban, múzeum a városban / Orașul în muzeu, muzeul în oraș

Az idén a Maros Megyei Múzeum által megszervezendő XVI. Múzeumok Éjszakája rendezvény kétnapos lesz, két településen – Marosvásárhelyen és Mikházán – öt múzeumi, illetve 20, partnerek által biztosított helyszínen, sok meglepetéssel.

Május 14-én, szombaton: Marosvásárhelyen minden múzeumi és partnerek által biztosított helyszín 11.00 – 02.00 óra között lesz látogatható.

Május 15-én, vasárnap: a mikházi régészeti park 11.00– 16.00 óra között lesz látogatható.

Meghívjuk Önöket, hogy fedezzék fel az öt marosvásárhelyi és Maros megyei múzeumi helyszínt:

- Kultúrpalota és a két művészeti galéria
- Néprajzi és Népművészeti Osztály (Toldalagi-palota)
- Történelmi és Régészeti Osztály (a múzeum várbeli épülete)
- Természettudományi Osztály (az egykori Székely Iparmúzeum épülete)
- Római Limes Kutatóközpont (TIME BOX pavilonok és a mikházi régészeti park)

A Múzeumok Éjszakája programjára a belépés kártyák megváltásával történik: felnőtteknek 8, tanulóknak, diákoknak és nyugdíjasoknak 4 lej.

A jegyeket a rendezvény előtt online lehet megvásárolni a múzeum honlapján, és a rendezvény napján Múzeumok Éjszakája 2022 karszalagra váltani. A karszalagot csak a Maros Megyei Múzeum jegypénztáránál lehet átvenni.

Pódiumbeszélgetés

18.00 – 19.00 Modern Román Művészeti Galéria

Az eleganciáról

Meghívottak: Ana Maria Galea, Anca Loghin, Cora Fodor,

Soós Zoltán, Raluca Partenie

19.00 – 20.00 Kultúrpalota, jobb szárny, 2. em.

Műzsák a múzeumban

Meghívottak: Nagy Miklós Kund és Szuszámí Zsuzsa

Zene & előadás

12.00 – 19.00 Nagyterem

Zenepalota

Nyilvános próba // Kamarazene

12.00 – 13.00 Állami Filharmónia vegyes kórusa

14.00 – 15.00 A filharmónia rezeskvintettje

16.00 – 17.00 Tiberius vonósnégyes

18.00 – 19.00 Orgonahangverseny – Lőrinczi Lehel

A Marosvásárhelyi Állami Filharmónia rendezvénye.

16.00, 16.30, 17.15 Román Művészeti Galéria & Magyar

Képtár

Tizenötven a művészetről

A Marosvásárhelyi Művészeti Líceum diákjainak előadásai.

Koncertszínpad

18.00 – 19.00 Musspell

19.30 – 20.30 Zaraza ... és újabb tíz történet a két világhá-

ború közötti időkből

21.00 – 22.00 Trei Parale

11.00 – 03.00: a Kultúrpalota előtti téren

Palotaterasz

Chill Zone // Food & drinks

Természettudományok osztály

@ Horea u. 24.

11.00 – 02.00: Múzeumpedagógia-terem

A dinoszauruszok árnyékában: a Hátszegi-medence

emlősei

Kamarakiállítás

11.00 – 16.00: Múzeumpedagógia-terem

Miniatur természet

Múzeumpedagógiai foglalkozás (3–10 év)

NÉPRAJZI ÉS NÉPMŰVÉSZETI OSZTÁLY

@ Toldalagi palota

Rózsák tere 11.

11.00 – 02.00 Kiállítás

Maros megyei vásárok és falvak világa // Állandó kiállít-

ás

Maros mentiek a Nagy Háború lövészárkaiban // Idő-

szaki kiállítás

Hagyományos Küküllő menti szobabelsők // Időszaki ki-

állítás

A házasságkötés szokásai a Küküllő mentén // Időszaki

kiállítás

Tegnap a hozományládában, ma a múzeumban // Ka-

marakiállítás

Tárlatvezetés

16.00, 18.00, 20.00 [RO] // 19.00, 21.00 [HU]

Maros mentiek a Nagy Háború lövészárkaiban

Dorel Marc // Tamás Sárándi

11.00 – 16.00: Menyasszonyi koszorú

Múzeumpedagógiai foglalkozás

17.00 – 18.00: A házasság szokása

Az Arinii Boitului együttes előadása

18.00 – 19.00 Meseest

Népmesék Szőlősi-Pénzes Szilárd előadásában.

Magyar nyelvű program.

Az Ariel Színház programja.

20.00 – 21.00 Meseest

La cireșe – Ion Creangă

Római nyelvű program.

Az Ariel Színház programja

Vármúzeum (Történelmi Osztály/Régészeti Osztály)

@ vár, Bernády György 1–5.

11.00 – 02.00: Kiállítás

Györkös 100 // Időszaki kiállítás

Időkapszula mint a közösségi emlékezet jelképe // Ka-

marakiállítás

A Csíki család és szerepe Marosvásárhely életében

Időszaki kiállítás a Marosvásárhelyi Örmény-Magyar Kul-

turális Egyesület szervezésében

12:00 Györkös 100 // Vezetett séta gyerekeknek

18:00 [RO] // 16:00, 20:00 [HU] Györkös 100 // Vezetett

séta

Kurátorok: Kós Katalin és Szebeni Zsuzsa

11.00 – 13.00 / 16.00 – 18.00 Régésziskola

Múzeumpedagógiai tevékenység (3–9 év)

20 perc/csoport (1 csoport/20 fő)

12.00 – 14.00 Kék város – cianotípiá-műhely (14+)

Workshop

14.00 – 15.00 [RO] // 15.00 – 16.00 [HU] Tedd józúvé!

„Virtuális” főzőcske családoknak/csoportoknak.

Előzetes bejelentkezés szükséges. A helyek száma korláto-

zott (4 csoport; 1 csoport/ max. 10 fő). Bejelentkezni a kö-

vetkező címen lehet: pr@muzeulmures.ro

11.00, 16.00 [RO] // 12.00, 17.00 [HU] Hogyan

készül...egy kiállítás?

Vezetett séta a múzeum épülő várostörténeti kiállításában.

20:00 – 22:00 // 22:00 – 00:00 A múzeum várbeli multi-

media-terme – Filmvetítés

Nyugtalanok (eredeti cím: Les Intranquilles) R. Joachim Lafosse, 2021

Loving Vincent. R. Dorota Kobiela, Hugh Welchman, 2017

11.00 – 02.00: a Történelmi és Régészeti Osztály előtti téren

Vármúzeum-terasz

Chill Zone // Winebar

Partnerintézmények helyszínei

Közigazgatási Palota tornya

@ Győzelem tér 2.

10.00 – 02.00 Marosvásárhely a 20. század kezdetén

Allandó kiállítás // Fotókiállítás

Maros Megyei Könyvtár

@ George Enescu u. 2.

Könyvtár udvara

12:00, 14:00, 16:00 [RO] // 11:00, 13:00, 15:00 [HU]

Könyvtár udvara

Mesék...az aszfalton

Rajzolás az aszfaltra / Meseolvasás / Kedvenc mese és me-

sehős

A tevékenység a 2–14 éves korosztálynak szól.

11.00–16.00 Könyvtár az udvaron // Könyvek a könyvtár

gyűjteményéből. Könyvtár udvara

Általános műveltségi vetélkedő Marosvásárhelyről / Köny-

vespolc az udvaron / Könyvkiállítás

11.00–16.00 Örökítsük meg a 2022-es Múzeumok Éjszaká-

ját! Könyvtár udvara

Fotósarok / egyedi képek tematikus háttérrel

Teleki-Bolyai Könyvtár

@ Bolyai u. 17.

10.00 – 02.00 Kiállítás

Teleki Téka nagyterme – régi könyves állandó kiállítás

Bolyai-émlékmúzeum

Császárok szolgálatában [a Téka nagyterme]

Kamarakiállítás

17.00 [RO] // 18.00 [HU]

A Császárok szolgálatában minikiállítás a tárlat kurátora,

Karácsony Szidónia mutatja be.

10.00 – 02.00 Kutass, keresgélj, játssz a Tékában!

Kvízvetélkedő gyerekeknek

K'Arte Szoba

@ George Enescu u. 2.

12.00 – 22.00 Kiállítás

Irina Spînu: Between the Lines

Bernády Ház

@ Horea u. 6.

16.00 – 22.00 Kiállítás

Kozma Rozália textilművész: Idősodrásban

Pataki Hajnal fotóművész: Otthon

Marosvásárhelyi Zsidó Hitközség – Muzeális Központ

@ Aurel Filimon u. 23.

16.00 – 21.00 Nagy Zsinagóga és Muzeális Sarok

Látogatás

16.30, 17.30, 18.30, 19.30, 20.30 Nagy Zsinagóga és Mu-

zeális Sarok

Kétnyelvű (román és magyar) bemutató és tárlatvezetés.

Keresztelő Szent János-plébánia

@ Rózsák tere 61.

14.15, 15.30 Üveg-puzzle

Bemutató a belvárosi plébániatemplom ólmozott üveg-

ablakairól.

Magyar nyelvű program.

Szervező: Marosvásárhelyi Örmény-Magyar Kulturális

Egyesület, Keresztelő Szent János-plébánia

(Folytatás a 18. oldalon)

Múzeumok Éjszakája 2022

(Folytatás a 17. oldalról)

19.30, 20.30 [RO] // 19.00, 20.00 [HU] // 21.30 (kérésre: EN, DE) Templom kriptája

Numquid vitandum mors canit – Nemde az élőket a halál éneklie el?

Látogatás a Keresztelő Szent János-plébániatemplom kriptájában. Idegenvezetők: dr. Kálmán Attila, dr. Puskás Attila
Szervező: Marosvásárhelyi Örmény-Magyar Kulturális Egyesület, Keresztelő Szent János-plébánia

Páduai Szent Antal-templom
@ Kőteles Sámuel u. 4.

10.00, 11.00 Oltár-puzzle

Bemutató a templom egykori berendezéséről és a kriptá megtekintése.

Magyar nyelvű program.
Szervező: Keresztelő Szent János-plébánia, Marosvásárhelyi Jezsuita Egyetemi Lelkészség

Marosvásárhelyi római katolikus temető
@ Papiu Ilarian/Kálvária u. 21

15.30 [RO] // 17.30 [HU]

Nemesi családok síremlékei a marosvásárhelyi katolikus temetőben

Idegenvezető: gr. Teleki Kálmán és dr. Kálmán Attila
Előzetes bejelentkezés szükséges a következő címen: telekicastle@gmail.com

Marosvásárhelyi vár
@ Bernády György tér 1–5.

11.00 – 22.00 Várgaléria (Katonai pékség, E épület)

Ecsetvonások. Művészeti irányzatok Erdélyben a két világháború között

Allandó kiállítás
Szervező: Marosvásárhelyi Polgármesteri Hivatala
19.00 – 22.00 Várgaléria (emeleti rész)

Baab József: Gondolkodó test // Festészeti kiállítás
11.00 – 02.00 A MOGYTTE múzeuma [Clădirea Manutanță, corp E, etaj 1]

A marosvásárhelyi George Emil Palade Orvosi, Gyógy-szerészeti, Tudomány- és Technológiai Egyetem története // Állandó kiállítás

Régi könyvek és kéziratok a MOGYTTE könyvtára gyűjteményéből // Időszaki kiállítás

Idegenvezetés az egyetemi múzeum kiállításában // Előzetes bejelentkezés szükséges a következő elérhetőségen: conf. univ. dr. Georgeta Fodor, e-mail: muzeul.universitatii@umfst.ro

Kiállítások a várbástyákban

12.00 – 22.00 Vargák bástyája

Tavaszi tárlat

Maros Megyei Képzőművészek Egyesülete
15.00 – 22.00 Szücsök bástyája

Mana Bucur: Új ruhában
Rakukerámia-kiállítás

15.00 – 22.00 Szücsök bástyája

Gyarmathy János: A formák szelleme
Szoborkiállítás

15.00 – 22.00 Szücsök bástyája

A Marx József Fotóklub kiállítása

17.00 – 02.00 Kapubástya

Fiatall marosvásárhelyi művészek kiállítása
Szervező: Asociația INCUBATOR 13

18.00 – 01.00 Mészárosok bástyája

Evelin Theil: Eve Theil's Art

Szervező: 3gHub

11.00 – 20.00 A Vármúzeum épülete mellett

Fedezzük fel a várat!

Interaktív tevékenység

A tevékenységben való részvételhez okostelefon szükséges.

A ForCamp Egyesület programja.

11.00 – 22.00 Váruddvar

Római kori harcművészeti bemutató

Szervező: Milites Marisensis Egyesület

11.00 – 23.00 Kisbástya

Brut Art: Ékszerkészítés – Tino Zaharia

12.00 – 14.00 Kapubástya

Improvizációs műhely

Szervező: Asociația INCUBATOR 13

19.00 – 20.00 Szabók bástyája

Bevezetés a heraldikába – műhelymunka

Szervező: Teatrul Scena

19.00 – 21.00 Kapubástya

Felolvasószínház: **Elise Wilk: Robbanás**

Szervező: Asociația INCUBATOR 13

18.00 – 01.00 Szabók bástyája

Kiállítás

Teatrul Scena

20.00, 21.00, 22.00 Szabók bástyája

Lovagok imája

Középkori harcművészeti bemutató

Szervező: Teatrul Scena

22:30 Szabók bástyája – amfiteátrum

Tűzfarkasok

Szervező: Teatrul Scena

00.00 – 02.00 Kapubástya

Koncert: Alex Cioată és Rareș Budileanu

Szervező: Asociația INCUBATOR 13

Színház tér

11.00 – 19.00 ANIKERAMIK örmény kerámiaműhely – Dobribán Annamária

Szervező: Marosvásárhelyi Örmény-Magyar Kulturális Egyesület

11.00 – 02.00 Népviseleti kiállítás

Szervező: Maros Művészegyüttes

11.00 – 02.00 Népviseletek népszerűsítése

Szervező: Maros Művészegyüttes

11.00 – 12.00 Színház tér – színpad

Csodaházikó

Zenés gyermekműsor.

Szervező: Marosvásárhelyi Nemzeti Színház – Tompa Miklós Társulat

13.00 – 13.30 Marosvásárhelyi Nemzeti Színház – nagyszínpad

Nyilvános főpróba: A nép ellensége, rendező: Keresztes Attila

Magyar nyelvű előadás.

Szervező: Marosvásárhelyi Nemzeti Színház – Tompa Miklós Társulat

13.30 – 14.30 Marosvásárhelyi Nemzeti Színház

„Kulisszajárás” túravezetővel

Magyar nyelvű program.

Szervező: Marosvásárhelyi Nemzeti Színház – Tompa Miklós Társulat

13.30 – 14.30 Marosvásárhelyi Nemzeti Színház

„Kulisszajárás” túravezetővel

Román nyelvű program.

Szervező: Marosvásárhelyi Nemzeti Színház – Liviu Rebreanu Társulat

14.00 – 15.00 Színház tér – színpad

Improvizációs workshop Costin Gavază színművésszel. Román nyelvű program.

Szervező: Marosvásárhelyi Nemzeti Színház – Liviu Rebreanu Társulat

21.00 Népviseleti felvonulás

Szervező: Maros Művészegyüttes

23.00 – 00.00 Színház tér – színpad

Három apró gigászi

Florin Lăzărescu: *Lampa cu căciulă* rövidprózája *Gigászi* című részlete alapján

Szervező: Marosvásárhelyi Nemzeti Színház – Liviu Rebreanu Társulat

Erdélyi Hagományok Háza Alapítvány
@ Sáros u. 1.

10.00 – 17.00 Népdalmesterkurzus Nyitrai Marianna népdalénekes-néprajzkutatóval
Magyar nyelvű program.

A rendezvényen való részvételhez be kell jelentkezni a szentgyorgyi.andrea@ehh.ro e-mail-címen.

10.00 – 18.00 TÁNCOKTATÁS

Tőkés Csaba Zsolt és Tőkés Edit

A rendezvényen való részvételhez be kell jelentkezni a szentgyorgyi.andrea@ehh.ro e-mail-címen.

Jazz&Blues Club
@ Sinaia/Sörház u. 3.

20.00 Koncert: Nyitrai Marianna és az Üsztűrű zenekar

21.00 Táncház – muzikál az Üsztűrű zenekar

Szervező: Erdélyi Hagományok Háza Alapítvány

Víz Háza Múzeum
@ Nyár u. 44.

11.00 – 21.00 Látogatás és vezetés

Petry Bistro Grill&Wine
@ Rákóczi lépcső 1.

11.00, 13.00 Petry Múzeum és Látványműhely
Kolbászoltás (10–15 éves korosztály számára). Előzetes bejelentkezés szükséges. A helyek száma korlátozott (2 osztály/maximum 30 fő). Bejelentkezni a következő címen lehet: pr@muzeulmures.ro

19.00 – 20.30 Petry Múzeum és Látványműhely

Vacsora a múzeumban

Előzetes bejelentkezés szükséges. Jelentkezni a következő telefonszámon lehet: 0725-510-511

21.00 – 02.00 Petry Múzeum és Látványműhely

Múzeumlátogatás

Marosvásárhelyi Állatkert
@ Nyár utca 57.

18.00 – 02.00 Állatkert-látogatás: Állatbarátok

Szabadtéri tevékenység minden korosztály számára.

19.00 Pelikánkaland

20.00 Emuvilág

21.00 Majombuli

22.00 Oroszlánvadász

23.00 A fehér tigrisek erőpróbája

24.00 Elefántpedikűr

01.00 Kincskeresés a mosómedvékkel

Az állatkertben nem érvényes a Múzeumok Éjszakája karzalag.

Belépés a jegypénztáránál megvásárolt belépőjeggyel!

Vasárnap, május 15.

Mikháza,

Római Limeskutató Központ

11.00 – 16.00 Mikházi Régészeti Park

Római Street food

Múzeumpedagógiai tevékenység / Gasztroworkshop / Kiállítás / Idegenvezetés

16.00 – 17.00 Mikházi Régészeti Park

A Múzeumok Éjszakája 2022 zárórendezvénye: **Koszika-koncert**

Pályázati felhívás

Finanszírozó hatóság: Nagyerne község, adószám 4323462, székhely: Nagyerne 439. szám, postai irányítószám 547215, telefon: 0265/335-206, fax: 0265/335-207, e-mail: ernei@cjmures.ro .

A Nagyerne Helyi Tanács által elfogadott 2022.02.10/6-os, Nagyerne község költségvetését jövőhagyó határozata alapján a helyi érdekeltségű, nem profitorientált tevékenységek finanszírozására szánt összegek a 2022-es évre a következők:

- * 10.000 lej kultúrára
- * 60.000 lej egyházaknak
- * 10.000 lej sportra

A projektek lebonyolítására 2022-ben kerül sor.

A vissza nem térítendő támogatások odaítélésének kritériumai megtalálhatók a helyi költségvetésből finanszírozható, helyi érdekeltségű, nem profitorientált tevékenységekre fordítható támogatási rendszerre vonatkozó szabályzatban.

A kulturális, egyházi, sportprogramok/projektek/tevékenységek pályázati dokumentációja letölthető Nagyerne község weboldaláról: www.primariaernei.ro .

A pályázati dokumentáció benyújtásának határideje: 2022. június 14-e, 15 óra.

A megfelelőségi kritériumok ellenőrzésére, a pályázatok kiválasztására, elbírálására június 15 – 30. között kerül sor.

10,26 tonna dohányt koboztak el az Adó- és Pénzügyi Hivatal felügyelői

Az Adó- és Pénzügyi Hivatal (ANAF) elnöke közölte, hogy rekordmennyiségű, 10.260 kg, azaz 57 doboznyi nyers dohányt foglaltak le, amit egy jászvásári cég indonéziai importként tüntetett fel az iratokban.

– A család elleni felügyelők illegális dohánykereskedelmre irányuló fokozott figyelme eredményesnek bizonyult. Életbevágóan fontos, hogy felveszük a harcot az adócsalással és a javak illegális kereskedelmével, s ezt a harcot egyre inkább fokozni fogjuk. Az állampolgároknak tudniuk kell, hogy az ANAF a tisztességes adófizetők megbízható partnere, ugyanakkor megtesz mindent annak érdekében, hogy felderítse azok kiletét, akik próbálják megkerülni a törvényes utat.

Úgy tartom, hogy a kereskedelmi tevékenységekkel járó adók és illetékek befizetése nem csupán pénzügyi felelősség, hanem társadalmi is, hiszen az adó biztosítja az állam működéséhez szükséges forrásokat, végső haszonélvezői maguk az állampolgárok – nyilatkozta Lucian Ovidiu Heius, az ANAF elnöke.

Sajátos adókockázati elemzés nyomán a sikkasztás elleni felügyelők azonosították a céget, és követték a dohányszállítmányt Románia területén. Mivel hiányoztak az exportként feltüntetett szállítmány vagy a gazdasági közösségen belüli termékértékesítés törvényes dokumentumai, elrendelték 4,92 millió lej kifizetését, ami a teljes szállítmány jövedéki adója. Annak érdekében, hogy az állami költségvetéssel szembeni kötelezettség behajtható legyen, az Adó- és Pénzügyi Hivatal felügyelői elrendelték a cég javainak lefoglalását és a bankszámláinak zárolását.

A nagy adókockázatot szállítmányok követésével és a 10,26 tonna dohány elkobzásával az ANAF Adócsalás Elleni Főigazgatóságának felügyelői megelőzték az állami költségvetés körülbelül 9,83 millió lejjel való megkárosítását. Ha a dohányból cigarettát állítottak volna elő, s ezt a romániai feketepiacon értékesítették volna, az állam ennyi jövedéki adót és hozzáadottérték-adót nem hajthatott volna be.

Ott, ahol illegális dohányforgalmat tapasztalnak, az Adócsalás Elleni Főigazgatóság felügyelői fokozott figyelemmel követik és elemzik az áruimportot és a szállítmányokat. Év elejétől több mint 50 tonna feldolgozatlan dohányt koboztak el, mert a szállítmányoknak nem voltak a szállításhoz, feldolgozáshoz vagy árusításhoz szükséges kísérőiratai. Ezekben az esetekben is adóbehajtási határozatot bocsátottak ki, összesen 22,85 millió lej értékben, amit jövedéki adóként kell befizetni az állami költségvetésbe.

Az ANAF sajtóirodája

A hirdetési rovatban megjelent közlemények, reklámok tartalmáért a hirdetésfeladó vállalja a felelősséget!

ADÁSVÉTEL

RABLAPROGRAMBA illő autót vásárolok, az elszállítását és forgalomból való törlesztést vállalom. Tel. 0748-882-828. (15821-I)

ELADÓK parcellák a Somostetőn: 764 m², 905 m², 982 m², 2082 m². Érdeklődni 10-17 óra között a 0770-274-001, 0730-912-710-es telefonszámokon. (15869-I)

ELADÓK: telek, méhészfelszerelés, kaptárak, mézpergető, viaszprés, főzött viasz, motoros permetező, szőteszsák, törökbúza és kas. Tel. 0265/314-488. (15009-I)

ELADÓK: szekrények, kanapé, kályha, mosógép. Tel. 0748-203-420. (15956-I)

ELADÓ olcsón egy négyszemélyes lengyel sátor. Tel. 0770-468-531. (15960)

LAKÁS

KIADÓ szoba, konyha, fürdőszoba, terasz a központhoz közel. Tel. 0740-497-624. (15865-I)

ELADÓ 10 ár házhely Székelykálban. Tel. 0741-352-972, 0755-529-779. (15915)

UDVAROS ház eladó sürgősen a Görbe utcában, a 16. szám alatt, 241 m². Tel. 0744-573-699. (15928)

KIADÓ másfél szobás, bútorozatlan garzonlakás hosszú távra a Kárpátok sétányon. Tel. 0749-425-152. (15943)

KIADÓ garzon magánlakásban egy fiú számára. Tel. 0770-850-272. (15955-I)

ELCSERÉLEK egy házat egy 2 szobás tömbházlakásra Marosvásárhelyen vagy eladom. Tel. 0745-588-349. (15958-I)

TÁRSKERESÉS

60-70 ÉV KÖZÖTTI, elmagányosult tanár, orvos, mérnök urat várok, hogy együtt fizessük a gázadót. Tel. 0365/438-053, este 6 óra után. (15802-I)

MINDENFÉLE

ALKALMI FRIZURÁKAT készítek. Házhoz is megyek. Tel. 0740-846-127. (15903-I)

KERTI MUNKÁT, permetezést, favágást vállalom. Tel. 0770-621-920. (15831-I)

CÉG vállal 10% kedvezménnyel háztetőkészítést, tetőfedést, tetőjavítást, cserépforgatást, bel- és kültéri munkát, bontást. Tel. 0774-574-527. (15831-I)

FUVART, bútorhordást vállalom személyeztetéssel, külföldre is, valamint törmelékiszállítás. Tel. 0749-543-104. (12995-I)

A STELLA MARIS VENDÉGLŐ
– Marosvásárhely, Tineretului utca 2. szám (a volt Bradul vendéglő) –
maximum 140 személyes rendezvényeket szervez:
esküvő, keresztelő, bankett, tor...
Ugyanott önkiszolgáló vendéglő, többféle, választható menüvel,
házhöz szállítással.
Tel. 0744-618-608. (66531-I)

A MAROSVÁSÁRHELYI TRANSILVANIA REPÜLŐTÉR
2022. június 3-án 12 órakor versenytárgyalást tart
TAXISZOLGÁLTATÁS odaítélésére.
Az ajánlatokat 2022. június 3-án 10 óráig lehet benyújtani.
Részletek a www.transylvaniaairport.ro honlapon vagy
a 0265/328-888-as telefonszámon. (sz.-I)

KERTI MUNKÁT vállalom: kerttakarítást, sövénynyírást, fűnyírást. Tel. 0750-149-399. (15910-I)

TERMOPÁN ajtók, ablakok javítása, szűnyogháló szerelése. Tel. 0771-383-725. (15770)

VILLANSZERELÉS: épületi, gépészeti, monofázisú, háromfázisú. Tel. 0740-708-157. (15723-I)

HEGESZTŐGÉPEK javítása. Tel. 0740-708-157. (15723-I)

VILLANSZERELÉST vállalom. Tel. 0772-281-885. (15784-I)

A NORALEX Monumente Funerare készít sírkeretet, sírkövet, kriptát stb. előnyös áron. Tel. 0752-643-455. (15639)

VÁLLALUNK tetőkészítést lemezből, cserépből; ács munkát, terasz készítést, garázs felújítást, csatornajavítást, bármilyen kisebb javítást és mindenféle más munkát, kerítéskészítést is. Tel. 0740-756-103. (15816-I)

VÁLLALUNK: tetőfedést, tetőjavítást, ács munkát, meszelést, vakolást, terasz készítést, csatornajavítást. Tel. 0749-798-244. (15805-I)

TETŐFEDŐ KFT. vállal tetőkészítést, tetőjavítást, ács munkát, bádógos munkát, szigetelést, meszelést, bármilyen kis javítást. Tel. 0746-972-003, Fülöp Hunor. (15637-I)

VÍZ-, GÁZ-, FŰTÉSSZERELÉST vállalom. Tel. 0746-638-960. (15859)

VÁLLALOK mindenféle építkezési munkát, cserépfestést előnyös áron. Tel. 0741-352-972. (15915)

VÁLLALUNK 10% kedvezménnyel építkezési munkát: tetőkészítést lemezből vagy cserépből, szigetelést polisztrénnel, bármilyen sürgős tetőjavítást. A kiszállítás és a szállítás ingyenes. Tel. 0742-964-777, István. (15887-I)

KÉSZÍTÜNK külső redőnyöket, függönyöket, szűnyoghálót. Tel. 0744-121-714. (15905-I)

KÖMŰVESMUNKÁT, festést vállalom. Tel. 0756-384-120. (15919)

VÁLLALUNK tetőkészítést lemezből, cserépből; ács munkát, terasz készítést, garázs felújítást, külső-belső szigetelést, meszelést, bármilyen kisebb javítást és mindenféle más munkát. Tel. 0747-508-707, Misi. (15925-I)

FESTÉST, csempézést, gipszkarton-, ajtószerelemést vállalom. Tel. 0771-393-848, 0749-564-921. (15920)

VÁLLALUNK tetőjavítást, tetőkészítést mindenféle anyagból, bádógos munkát, -javítást, bármilyen építkezési munkát és sürgősségi javítást, meszelést. Készítünk kerítést, kaput vasból. Nyugdíjasoknak 18% kedvezmény. Tel. 0767-711-466, Miklós. (15891)

TÉVÉT és háztartási gépeket javítok. Házhoz jövök. Tel. 0740-527-205. (15930-I)

VÁLLALJUK lakások kiürítését, udvar, garázs kitakarítását, festést. Gyűjtünk ócskavasat. Tel. 0747-816-052. (15879)

ENGEDÉLYEZETT magánszemély vállalja repedezett falak kijavítását, vakolást, szigetelést polisztrénnel, festést, törött cserép cseréjét. Tel. 0743-512-168. (15879)

56 ÉVES NŐ munkát keres: beteg gondozást, takarítást. Tel. 0770-663-571. (15952)

A KÖVETKEZŐ munkákat vállalom: háztetőt készítünk cserépből, Lindab lemezből, kisebb javításokat végzünk, kerítést készítenek. Tel. 0754-634-559. (15961-I)

MEGEMLÉKEZÉS

Fájó szívvel emlékezünk május 14-én id. SZŐCS DÉNESRE halálának 6. évfordulóján. Emléke legyen áldott, nyugalma csendes! Emlékét szívünkben őrizzük. Szerettei. (-I)

Fájó szívvel emlékezünk a szeretett testvéremre, édesanyáram, nagymamáram, BARABÁSI ZSUSZÁNNA meggyesfalvi lakosra halálának 8. évfordulóján. Emléke szívünkben marad. Emlékezik rá két leánya családjukkal és négy testvére családjukkal. Nyugodjon békében! (15940)

Egy angyal lettél, ki fentről figyelt minket. Minden percben velünk vagy, követed lépteinket. A lelkünk eladnánk, hogy még szeretessünk. Mindenünk feláldoznánk, csak egy percig ölelhessünk.
Szomorú szívvel és fájdalommal emlékezünk május 14-én a búzaházi születésű SZABADI FERENCRE halálának 8. évfordulóján. Szívünkben örökké élni fogsz, drága édesapa, nagytata. Emléked örzi bánatos feleséged, fiad, Ferencz, lányod, Laura, unokáid, menyed, Jutka és Zsuzsi mama. (15953)

SZABÓ ENDRE,
a jól ismert ipargazdász úr halálának első évfordulójára emlékezünk el nem múló fájdalommal.
Csillag volt, szívből szeretett, és mi úgy szerettük, ahogy csak lehetett.
Elment tőlünk, mint a lenyugvó nap, de szívünkben él, és örökre ott marad.
Felesége és mindazok, akik tisztelték és szerették. (15801-I)

*„Csak az hal meg, kit felednek, örökké él, kit igazán szeretnek.”
„Csak Istennél csendesül el lelkem, tőle kapok reménységet.”*

(Zsolt. 62)

Lelkünkben örök fájdalommal emlékezünk

SZÁNTHÓ ALBERTRE,
aki már hat éve nincs közöttünk, de emléke, jósága, önzetlen szeretete elkísér egy életen át.
Megemlékező szerettei. (15938-I)

Fájó szívvel emlékezünk a szeretett édesapára, nagyapára, a kövesdombi GYÖRGY JENŐRE (Őcsi) halálának 19. évfordulóján. Szép emléke örökké közöttünk marad, jóságát, szeretetét szívünkben őrizzük. Emléke legyen áldott, nyugalma csendes! Felesége, Rózsika, fia, Jenő, leánya, Éva és két unokája. (15940)

Könnyes szemmel nézünk az égre, kérjük a Jóistent, nyugtasson békében. Jóságos szíved pihen a föld alatt, minden könnycsepp nyugtassa álmodat.

Fájó szívvel emlékezünk május 12-én id. TANKÓ BALÁZS volt marosvásárhelyi lakosra (volt mészáros) halálának 18. évfordulóján. Emléke legyen áldott, nyugalma csendes! Bánatos szerettei. (15948)

ELHALÁLOZÁS

„Mert úgy szerette Isten a világot, hogy az ő egyszülött Fiát adta, hogy aki hisz őbenne, el ne vesszen, hanem örök élete legyen.”

(Jn 3,16)

Isten akaratát elfogadva tudatjuk, hogy a szeretett férj, édesapa, nagyapa,

id. GERGELYFI GYÖRGY
életének 71. évében visszaadta lelkét Teremtő Urának.

Temetési szertartására 2022. május 14-én, szombaton 14 órától kerül sor, református szertartás szerint, a jehudi ravatalozótól. Nyugodjon békében, legyen áldott az emléke!

A gyászoló család. (-I)

„Örök szeretettel szerettelek, azért vontalak magamhoz hűségesen.”

(Jer. 31:3)

Mély fájdalommal, de Isten akaratában megnyugodva tudatjuk, hogy a legdrágább férj, édesapa, nagyapa, após, szerető testvér és rokon,

KACSÓ LEVENTE-HUNOR
életének 65. évében, rövid, de súlyos betegség után visszaadta lelkét Teremtőjének.

Drága halottunkat 2022. május 14-én, szombaton 14 órakor helyezük örök nyugalomra a mezőfelei temetőben.

Emléked legyen áldott!
A gyászoló család. (sz.-I)

Szomorú szívvel tudatjuk, hogy a szeretett, jó édesanya, nagymama, szomszéd, barát, anyós,
KONTEK ÉVA

2022. május 12-én 75 évesen elhunyt. Drága halottunk temetése folyó hó 16-án, hétfőn 13 órakor lesz a Jehudi úti temetőben. Emléke legyen áldott, nyugalma csendes!

Gyászoló szerettei. (-I)

RÉSZVÉTNILVÁNÍTÁS

Őszinte részvétünket és együttérzésünket fejezzük ki ifj. Gergelyfi György református lelkésznek szeretett ÉDESAPJÁ elhunytja miatt. Vigasztalódást kívánunk a gyászoló családnak. Isten nyugtassa békében! Nagy Tibor és családja. (15949-I)

KÖSZÖNETNYILVÁNÍTÁS

Köszönetünket fejezzük ki mindazoknak, akik ERDÉLYI ANDRÁST utolsó útjára elkísérték, részvétüket fejezték ki, fájdalomunkban velünk voltak és sírjára virágot helyeztek. Gyászoló szerettei. (15939-I)

Újdonságok a Kobak könyvesboltokban:

Tompa Andrea A hóhér háza

Hélèna Dove Zöldség- termesztés

Marosvásárhely, Győzelem tér 18.szám
Szászrégen, Mihai Viteazu út 15.szám

LAM, hiteles
megoldások!

LAM
MICROCREDIT-MIKROHITEL

www.microcreditlam.ro
0720 030 804

therezia

Szolgáltatás – Üzleti ajánlat

REDŐNYÖK, SZALAGFÜGGÖNYÖK, ROLETTÁK, GARÁZSKAPUK, ÁTLÁTSZÓPONYVA-BEÉPÍTÉS és egyéb árnyékolástechnikai cikkek, automatizált változatok nagy választékban. Tel. 0745-379-638. (66289-I)

TERMOPÁN ablakokat, ajtókat gyártunk és szerelünk német REHAU profilokból. Tel. 0745-379-638. (66289-I)

A MAROSVÁSÁRHELYI REFORMÁTUS TEMETŐ teljes körű ellátást biztosít a segélyből (koporsó, szállítás, balzsamozás, temetkezés). Telefon: 0265/215-875, 0365/448-734, 0749-073-534. (66256-I)

MÉRLEGGÉPES KÖNYVELŐT keresünk egy megújult munkaközösség csapattagjaként. Tel. 0723-244-200. (sz.-I)

A COYOTE RISTO&PUB VENDÉGLŐ SZAKÁCSOT, valamint **SZAKÁCSSEGÉDET** alkalmaz. Érdeklődni a 0740-478-702-es telefonszámon vagy a vendéglőben lehet. (66523-I)

DR. INCZE SÁNDOR BELGYÓGYÁSZ FŐORVOS betegeket fogad Marosvásárhelyen, a Tudor Vladimirescu utca 21/A szám alatti rendelőben. Előjegyzés a 0265/265-112-es telefonszámon. (15709-I)

IDŐS-/BETEGGONDOZÁS. Tel. 0745-164-049. (15926)

GYÓGYPEDIKÚR. Tel. 0756-680-226. (15926)

A MAROSSZENTGYÖRGYI 11-es TULAJDONOSI TÁRSULÁS céget keres az A és a B lépcsőház kifestésére. Tel. 0751-162-837. (23092)

A SECURITECH ROM PROD KFT. alkalmaz **VILLANYSZERELŐT, LAKATOST** és **MARÓST**. Előnyt jelent a szakmai tapasztalat. Önéletrajzokat várunk az office@securitechromprod.ro e-mail-címre, illetve a cég székhelyén, a Bodoni utca 66/A szám alatt. Érdeklődni a 0729-142-792-es telefonszámon lehet. (sz.-I)

MEGBÍZHATÓ DADUST keresünk 5 éves kislány mellé. Az ideális személy kiegyensúlyozott, barátságos, aktív és megbízható; a magyar nyelvet is beszéli; rendelkezik jogosítvánnyal; minimum 3 éves tapasztalattal rendelkezik. Előnyt jelent a pedagógiai felkészültség. Előnyös bérezés, szükség esetén szolgálati autót biztosítunk. Várjuk jelentkezését! Információk a következő telefonszámon: 0742-147-043. (15962-I)

Marosvásárhelyi Rádió Románia

96 FM
106,8 FM
1323 AM

www.marosvasarhelyiradio.ro

ÜZENET SZERETETTEL

ÜZENET SZERETETTEL

0737-37 30 30

MAROSVÁSÁRHELY,
PREDEÁL UTCA 12.,
540 345

ETV ERDELYI MAGYAR
TELEVÍZIÓ

A MUREȘ INSOLVENCY SPRL (Marosvásárhely, Ghe. Avramescu u. 4. szám), az újraszerveződés alatt álló **FORAJ SONDE RT.** csődbiztos a újabb nyilvános árverést szervez az adós cég tulajdonában levő javak eladására:

– 139.394 négyzetméter kültelek Szovátán, Maros megye, kikiáltási ár 327.204 lej;

– 9.723 négyzetméter szabad beltelek Kissármáson, Maros megye, kikiáltási ár 174.555 lej;

– 12.902 négyzetméter beltelek építményekkel Sáromberkén, Maros megye, kikiáltási ár 418.273 lej, melyből a telek értéke 280.269 lej és az építményeké 138.004 lej.

A parcellák listája megtekinthető a www.unpir.ro, a www.smda-mures.ro és a www.olx.ro weboldalakon, valamint a csődbiztos székhelyén.

A nyilvános árverésre május 20-án 13 órától kerül sor a csődbiztos székházában, és hetente péntekenként megismétlik ugyanabban az időpontban, az értékesítésig. Az árverésen részt vehetnek azok a magán- és jogi személyek, akik/amelyek megvásárolják a feladatfüzetet, kifizetik a kikiáltási ár 10%-át képező garanciát és a részvételi díjat 24 órával az árverés kezdete előtt.

Bővebb felvilágosítás a csődbiztos 0265/269-700, 0745-146-096 vagy az adós 0736-444-657 telefonszámán.